

1 den 25 şe kadar kupon toplayıp idaremize getiren okuyucularımız 165 kuruşluk altı kitabı 50 kuruş mukabilinde alacaklardır. Tağra okuyucularımız ayrıca 15 kuruş posta ücreti göndermelidir.

Himaye ve teşvik bekliyen bir san'at (Yazısı 5 incede)

PAZARTESİ 2 EYLÜL 1940

YIL: 23 * SAYI: 8135

İDARE EVİ: Ankara Cad. İSTANBUL * Telgraf: VAKIT * Posta kutusu: 46 * Telefon: 21413 (Yazı) - 24371 (İdare)

Dün akşam Ankaraya giden

Ticaret Vekilinin gazetemize beyanatı

"Alman anlaşması tam olarak meriyete girmiş bulunmaktadır,,

Alıp vereceğimiz maddelerin fiyatlarını tesbit için bugünlerde Ankarada müzakereler yapılacak

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu dün akşam Ankaraya dönmüştür. Vekil hareketinden evvel kendisiyle görüşen bir muharirimize muhtelif meseleler hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

İstanbul birlikleri iyi çalışmıyor

"— İstanbulun birlik işleri şimdiye kadar icap ettiği gibi intizamlı

faaliyet göstermemiştir. Münhasıran birlikler işiyle meşgul olmak üzere yeni tayin edilen birlikler umumî kâtibinin tetkikatını bitirdikten sonra müsmir bir faaliyetin ihtiyacı göstereceği tedbirleri alacağına şüphe yoktur. Bugüne kadar görülen ufak tefek aksaklıkların tekrarı etmemesine çalışmakta olduğumuz gibi ithalât birliklerinin vazife ve rollerini (Devamı 4 üncüde)

Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu

Dahiliye Vekili Bursaya gitti İktisat Vekili Ankaradan geldi

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan ve Floryada istirahat etmekte olan Dahiliye Vekili Fâik Öztrak dün saat 19 da vapurla Mudanyaya hareket etmiştir. Vekil Mudanyadan Bursaya gidecektir.

İktisat Vekili geldi
İktisat Vekili Hüsnü Çakır dün sabah Ankaradan şehrimize gelmiştir. Vekil bir müddet istirahat edecek ve Sümerbank fabrikalarıyla yerli mallar pazarlarında bazı tetkiklerde bulunacaktır. (Ziraat ve Maarif Vekillerinin tetkiklerine dair yazı dördüncü sayfamızdadır.)

Cenubî Afrika mebusan meclisi Harbe devam kararını teyit etti

Le Cap, 1 (A.A.) — Cenubî Afrika ittifak mebusan meclisi 65 rey karşılığında 83 rey hükümetin harp siyaseti aleyhine ve Almanya ile İtalya ile sulhun yeniden derhal tesisi hakkında B. Hertzogun verdiği takriri reddetmiştir.

Meclis 65 rey karşılığında 83 rey 27 kânunusanide kabul edilen B. Snus'un tadil teklifini teyit ederek 4 Eylülde İngiltere imparatorluğuna işbirliği yapmaya devam, bitarafılığı red ve İtalyaya karşı harp ilânını tasdik eden kararını teyit etmiştir.

Amerikalıların yüzde 62 si

Avrupaya yiyecek gönderilmesinin aleyhinde rey verdi

Newyork, 1 (A.A.) — Amerika efkârumumiye enstitüsü tarafından yapılan müraacaat üzerine rey veren bütün milletlerin yüzde 62 si bu kış açlık olduğu takdirde Almanyanın tahakkümü altında bulunan milletlere Amerika gemileriyle yiyecek gönderilmesinin şiddetle aleyhinde rey vermişlerdir.

Londrada Alman tayyarelerine işaret verenler yakalandı

Londra, 1 (A.A.) — İsviçre tebaasından 62 yaşında Emil Virth ve karısı 61 yaşında Alman Virth, uç halinde bulunan düşman tayyareleri tarafından görülmek üzere 18 Ağustosunda elektrik meşalesi ile işaret vermek suçundan, Londra mmtakası polis mahkemesi huzuruna çıkarılmışlardır. Polislin talebi üzerine muhakeme sekiz gün sonraya talik edilmiştir.

İzmir fuarı çok rağbet gördü

İzmir, 1 (A.A.) — İkinci haftasını tamamlamaya yaklaşan İzmir Enternasyonal Fuarı dün gece en kalabalık zamanlarından birini kaydetmiştir. Pavyonlar ve atraksiyon sahaları hıncıhaç dolu idi. Hindistandan gelecek İngiliz imparatorluğu pavyonundaki yerlerine yerleştirilen nadide eşya büyük bir alaka ile seyredilmektedir.

Maniu Hitlerle Mussoliniye birer telgraf çekti Viyana konferansı kararlarının iptalini istedi

"Transilvanyalılar bu kararı hiç bir zaman kabul etmeyeceklerdir,,

Bükreş, 1 (A.A.) — Maniu Hitler ve Mussoliniye birer telgraf çekerek Transilvanyayı Macaristana veren Viyana mukareratına Romen hükümetinin gösterdiği inkiyada muhalefetini bildirmiştir. B. Maniu mesajında diyor ki:

1918 de Albajuliada toplanan tarihî millî meclis tarafından itihaz edilen Transilvanya komitesinin eski reisi sıfatıyla, Transilvanyadaki Macar ekalliyeti ile beraber Romen ekseriyetini de Macaristana veren mihverin hakemliğini Romen milleti namına bütün ruhumla protesto ederim. Bu karar milliyet prensiplerini ve en iptidai adalet mefhumlarını reddetmekte ve daimî müşkülât kaynağı olacak karışıklıklar yuvası yaratmaktadır.

Ekselânsınızdan bu kararın iptalini diler ve bu ricamı bir muhtıra ile teyit edeceğimi arz ederim.

Transilvanya eyaleti ve Romen milleti muvafakatini olmadan hiçbir zaman bu kararı kabul etmeyeceklerdir.

Bükreş, 1 (A.A.) — Hariciye nazırı Manoilescu, dün akşam radyoda bir nutuk söylemiş ve Viyana hakem kararları karşısında Romen milletinin duyduğu teessüre tercüman olduktan sonra, demiştir ki:

Yapılan fedakârlığa mukabil, Romanyanın, istiklali ve mülki tamamiyeti mihverin garantisini almıştır. Eğer Romanyaya bir tecavüz vukubursa Alman ordusu müdahale edecektir. (Devamı 2 incede)

Bir sene zarfında Alman zayıfatı 39000 ölü, 140000 yaralı

Berlin, 1 (A.A.) — İlk harp senesinin bilançosunu çizen Alman gazeteleri, Alman zayıfatının ceman 39 bin ölü, 140 bin yaralı, ve 20 bin kayıptan ibaret olduğunu kaydedilmektedirler. İngilterenin bir sene zarfındaki gemi kaybı

Roma, 1 (A.A.) — Stefani ajansından:

Gazeteler İngilterenin harbin ilk 12 ayı zarfında bir milyon 158.762 ton hacminde ticaret gemisi kaybetmiş olduğunu tebarüz ettirmektedirler.

Bu netice, Büyük Britanyanın resmî tebligatından istihraç edilmiş olup, hakikaten kaybolmuş olan miktarın yüzde altmışını göstermektedir.

Londra etrafındaki balon barajları

Hava muharebeleri şiddetlendi 85 Alman tayyaresi düşürüldü

İngilizler de 37 tayyare kaybettiler Berlinde askerî hedefler bombalandı

Londra, 1 (A.A.) — Röyter: Bugün Pazar günü Londra mmtakasında verilen ilk alarm işareti, gece yarısından sonra Greenwich saati ile saat 2.55 de verilmiştir. Alarm üç saat sürmüştür. Bu alarm, son 24 saatte yedinci alarmdır.

Londra, 1 (A.A.) — Röyter: Avcı tayyareleri refakatinde olarak külliyyetli Alman bombardıman tayyareleri bu sabah Taymis halici üzerinde uçmuşlardır.

İngiliz avcı tayyarelerinin hücumuna uğrayan düşman filosu tayyaresinin barajı aşıkları ve hasar olduğu zannedilmektedir.

İngilterenin şimali şarkisine yapılan baskınlar

Londra, 1 (A.A.) — İngiliz hava ve anavatan emniyet nezaretleri tebliği:

Dün gece münferit veya küçük filolar halinde hareket eden düşman tayyareleri hücumlarını bilhassa İngilterenin şimali şarkisine deki sanayi mntakalarına tevcih etmişlerdir.

Şimali şarkide bir şehire atılan yangın bombaları ile birçok yangınlar çıkmış da hepsi söndürülmüştür. Belediyenin damına vesair bazı binalara yüksek kudrette bombalar düşmüştür. Bazı kimseler ölmüş ve yaralanmış olmasına rağmen hücumun genişliğine nazaran zayıfatı azdır. Şimali garbi ve şimali şarkide düşen bombalardan yangınlar çıkmış ve evleri yıkılmıştır. Hasar nisbeten mahdut, zayıfatı azdır. Londra dahil olmak üzere memleketin başka noktalarına (Devamı 2 incede)

Cebelüttarik etrafına

Yeni tayyare dâfi topları konuldu

Madrid, 1 (A.A.) — Haber alındığına göre, İngilizler Cebelüttarikın etrafına son model yeni tayyare dâfi bataryaları koymuşlardır. Bu bataryalarla son zamanlarda kıfayet etmedikleri tahakkuk eden hava bataryaları takviye edilmiş olmaktadır.

Vakit'in okuyucularına hizmeti

185 kuruşluk 6 kitabı 50 kuruşa veriyoruz

"VAKIT, gazetesi okuyucularına bir hizmette bulunmak maksadıyla şimdiye kadar yedi tertibde tenzilâtı bir çok romanlar, hikâyeler, tabloları ve dünya şaheserlerinden olan "Dün ve Yarın", külliyyatından üç seri kitabı vermiştir.

Okuyucularımızın hakiki değerleri rağbet karşısında daha büyük bir fedakârlığı icabettirecek şekilde yeni bir tertib hazırlanmış bulunuyoruz. Vereceğimiz kitapların isimlerini okuyanlar yaptığımız fedakârlıktan ne kadar büyük olduğunu takdir edeceklerdir:

Tahtlar Deviren Çocuk — Yazan: İskender Fahreddin, Nedim — 5
Perdelik Manzum Piyes — Halid Fahri, Demokrasî — Haydar Rifat Çandarlı Halil Paşa Niçin Öldürüldü? — Mehmet Cemil, Alafranga Alaturka Yemek kitabı — Fahriye Nedim, Segme hikâyeler — Vakıf Nesriyatından dördüncü kitab.

Okuyucularımız hakiki değerleri 165 kuruş olan şu altı kitabı elde edebilmek için 25 kupon biriktirmeleri ve eli kuruş teyide etmeleri lâzımdır. Tağra okuyucularımız 50 kuruşta maada 15 kuruş da posta ücreti göndermelidirler.

Dün neşre başladığımız kuponları toplayınız

Avcılar bayramı dün Sarayburnunda kutlandı

Derece alanlardan biri atış esnasında (Yazısı 3 üncüde)

Şehir Meseleleri:**Şehirlinin sıhhatini korumak istiyorsak**

Belediye sıhhi teşkilatı tarafından lokantalar, yağır dükkânları, fırınlar ve bunlara benzer yerler daima tozlu edilerek nümüneler alınıyor. Bu kontroller esnasında sıhhatci uzmanlar görülen müstahdemler de cezalandırılıyor. Bu kontrollerin fayda verdiği muhakkak! Ben bu münasebetle bir noktaya temas edeceğim:

Şehrin bir çok yerlerinde büyük küçük börekçi dükkânları var. Bunlara girip te börek istediğiniz zaman evvelâ parayı verirsiniz ve börekçi para bozulacak değerde ise ölümlüğü beklemesini açar. Beş parmağı ile ufak paraları şakır şakır karıştırır, sonra aldığı paraları avucuna sayar. Müteakiben aynı elle yağlı böreği tutup kâğıda sarar, size verir. Bu temizlik mefhumu ne dereceye kadar kabili teliftir?

Birinci sınıf lokantalar müstesna diğer bir çok lokantalarda, aşçılarda, köftçilerde vaziyet aşağı yukarı bunun aynıdır. Salata isterseniz Kasada duran adam kirlili ellerinin suyunu akuta akuta güzel (!) bir salata yapar, köfteci bir dakka evvel müşterinin verdiği paraları saydıktan sonra ellerini temizlemeden camkandaki köfteleri avucuna alıp birbirinden ayırdıktan sonra iskaraya dizer. Aynı elle bir de piyaz yapar müşteriler de bunları afiyetle yer.

Bir çok lokantalarda kasada oturan adam yetmezse garsonlar yardımına koşar. Bazen garsonun parmak izleri kavunun kenarlarında besbelli durur. Uzun süren kasası: Börek buğaya gibi şeyler mutlaka hususi surette yapılmış temiz el masalarıyla tutulup müşteriye verilmelidir. Lokantalarda ve emsali yerlerde kasada oturanlar, garsonlar bilâ istisna hiç bir yiyeceğe el sürmemelidir. Yemeklerin içine sağ düşmesin diye ağırların başına beyaz kütülâ, garsonlara beyaz ceket giydirilmesinden daha mühim olarak ben bu noktayı halini istiyorum. Aşçımın saçı muhakkak ki yüzlerce kişinin surasını burasını elledikten sonra tuttukları, yere düşürüp aldıkları paralardan çok temizdir. Paraların ne kadar temiz olduğunu görmek isterseniz bir bardak suya bir miktar ufak para koyup bakalayınız! Suyun rengi temizlik hakkında bir fikir verecektir.

Bu itibarla sıhhat işleri teşkilatımızın kontrol sırasında bu noktayı da ehemmiyetle göz önüne alması şehirlinin sıhhati noktasından hiç te faydasız değil, belki de çok lüzumludur. Yokta Ragıp Önen

Dobruca'yı işgal için Bulgar motörlü kıtaları harekete nazir

Sofya, 1 (A.A.) — "Stefani... Bulgar muharrah heyeti reisi Pomenof, Bulgar - Romen müzakerelerini intaç etmek üzere bugün Krajova'ya gidecektir. Sofyanın siyasi mahfillerinde öğrenildiğine göre iki taraf arasında bir itilafa varılması için halledilecek bir tek mesele vardır: O da, cenubi Dobricanın Bulgarlar tarafından işgali tarihinin tesbitinden ibarettir.

Sofya, 1 (A.A.) — D.N.B.: Craiova'da cereyan eden görüşmeler hakkında Vetcher gazetesinin yazdıklarına göre süratli ve müşkülâtsiz bir tesellüm temin ve şükünet ve intizamı muhafaza etmek için cenubi Dobricaya girilmek üzere icabeden askerî ve idarî teknik hazırlıklar yapılmıştır.

Bulgar heyetinin başlıca askerî eksperleri olan General Popoffin kıtaatın girişine ait tedbirleri itli haz etmek üzere yarı Varnaya hareket etmesi muhtemeldir. Bulgarların mümtaz motörlü fırkası şimdiden hazırdr.

Tayyare kazasında**Bir Amerikan âyan azası öldü**

Neuyork, 1 (A.A.) — Stefani: İçinde 25 kişi bulunan bir Amerikan tayyaresi Vaşington - Baltimore - Pittsburg yolu üzerinde Lovettsville'de yere düşerek parçalanmıştır. Birçok yolcular ve bir arada Amerikanın müdahale siyasetine şiddetle muhalif olan âyandan Lundeen ölmüştür.

Maniu, Hitlerle Musoliniye birer telgraf çekti

(Baş tarafı 1 incide)
Bükreş, 1 (A.A.) — Nazirlar meclisi dün akşam akdedtiği içti ma esasında memleketle - husule gelen arazi değışiklikleri dolayısıyla muhtelif nezaretlerin tatbik edcekleri iş programını tesbit etmiştir.
Bükreş, 1 (A.A.) — Alâkadar Romanya makamları, tiyatro, sinema ve konserlerden başka, bütün spor tezahürlerini, menetmiştir. Ez cümle kronistadt otomobil yarışı da yapılmıyacaktır.
ROMANYA NEDEN BOYUN EĞDİ?

Bükreş, 1 (A.A.) Rador ajansı bildiriyor:

29-30 ağustos gecesi toplanan saltanat meclisinin, Romen - Macar müzakerelerinde mihver devletlerinin hakemliğini kabulü hakkındaki aldığı karar, fevkalâde güç serâit altında alınmıştır. Cenubu şarkî Avrupasında sulhün idamesi ile alâkadar olan Almanya ve İtalyanın teşebbüsü ile toplanan - Viyana konferansı, öyle şerâit içinde cereyan etmiştir ki, Romanya, Romanyanın siyasi mevcudiyetinin kurutulması ile mahvolması ihtimali arasında birbirini seçmesi icap etmiştir. Düşmanlarımız tarafından yapılan harp tehdidi ve Alman ve İtalyan hariciye nazirlarının Viyana konferansında iki gündüze fazla kalmalarının imkânsızlığı, lüzumlu en kısa bir mühet için de karar almasını icap ettirmiştir.

Romen - Macar ihtilâfının halledilmesini tamamlıya mihver bırakarak hakemliğini kabulü karşılığı olarak, Almanya ve İtalya, Romanyanın hudutlarını bugün komşularına karşı katî surette garanti ediyorlardı.

Saltanat meclisi, bütün ihtimalleri tetkik etmiş ve Romanya bu dakikada düşmanları arasında tamamlıya tecrit edilmiş bir vaziyette bulunduğuna için, tek en müsait neticeye, yani mihverin hakemliğini kabul neticesine varmıştır.

Demokrasi haricî siyasetinin üzerine bina edilmiş olduğu bütün sistem, bütün Avrupada yıkılmıştır. Bu şerâite, yeğâne makul hatı hareketi yeni vaziyetten, çıkan bütün neticeleri kabul ederek mihver siyasetine ihtihak etmek teşkil etmiş ve bu neticelerden daha müsait neticeler mevcut bulunmamıştır.

Kayıplarımız, derin ve çok ısrar vericidir. Fakat buna mukabil verilen garantilerin, bir çok devletlerin ortadan kalktığı bu anda Romen devletinin mevcudiyeti için hayati bir manayı haiz bulunmak tadır. Hudutlarımızı temin eden bu garanti sayesinde, Romanya, derhal tehislere başlayarak dahilde yeniden normal hayata geçebilecektir.

Hakem kararının neticesi bizim için ne kadar ısrar verici olursa olsun, bu katî dakikada nazarı dik kate alınması lâzımgelen şey, devletin mevcudiyetinin idamesi ve devleti temsil eden ve eğer bu olmazsa istikbal hakkında büyük ümitler beslenemeyecek olan taht etrafında mütehit tesanüttür.

MACARİSTANDA TERHİS BAŞLIYOR

Budapeşte, 1 (A.A.) — Macar ajansı bildiriyor:

Transilvanyanın yeniden Macaristana dönmesi münasebetle, kral naibi amiral Horti, Kont Telekiye bir mektup göndererek, başvekilin sulh yolu ile tadil için 22 sene serfettiği kıymetli faaliyetten dolayı teşekkür etmiştir. Kral naibi, hariciye nazırı Kont Çakiye de bir mektup göndererek kendisine milletin en hararetili minnettarlığını bildirmiş ve hariciye nazırına Macar liyakat nışanının büyük harçını vermiştir.

Nazirlar heyeti, dün sabah başvekil Kont Telekinin riyasetinde toplanmıştır. Başvekil ve hariciye nazırı, heyete Viyana hakem kararlarmı ve hâdisenin evveliyatını bildirmişlerdir.

Öğrenildiğine göre, mebusan meclisinin hariciye encümeni çarşamba günü toplanacaktır. Parlamento da çarşamba günü içtima edecektir.

Dijer taraftan Macar genel kurmayının bir tebliğine göre, fevkalâde talim için silâh altına çağrılmış olan kıtalar, 2 eylülünden itibaren terhis edilecektir.

Romen propaganda organlarının faaliyeti

Bükreş, 1 (A.A.) — Stefani: Romen propaganda organları Romen milletine Viyanada itihaz edilen kararın anlaşılması zaruretini izah etmek üzere büyük bir faaliyete geçmişlerdir.

Bükreş radyosu vaziyet hakkın-

Danimarka ile Norveç**Bir ticaret anlaşması yaptılar**

Kopenhag, 1 (A.A.) — (Stefani) hariciye nezareti, Danimarka ile Norveç arasında muhtebel olmak üzere bir ticaret anlaşması imza edildiğini bildirmektedir.

Nezaret bundan maada Trablustaki resmi Danimarka mümesillinin bundan sonra doğrudan doğruya Danimarkanın Roma sefareti tarafından deruhte edileceğini haber vermektedir.

Tuna meselesi**Pek yakında Viyanada yeni baştan görüşülecek**

Berlin, 1 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Alman hükümetinin daveti üzerine, Tuna enternasyonal meseleleri hakkında Viyanada pek yakında alâkadar hükümetlerin eksperleri arasında müzakereler cereyan edecektir.

Versayın kurmuş olduğu Belgrat Tuna enternasyonal komisyonu, muhasematın başlamasından sonra dahi, Fransız ve İngiliz işbirliği altında faaliyete devam etmiştir.

Bilhassa düşman devletlerin Tuna yolu ile Almanyanın işesine karşı malûm sabotaj teşebbüsleri nazarı dik kate alınırca, bu vaziyet, artık daha fazla sürmezdi. Viyana eksperler konferansı, yeni muvakkat nizamât üzerinde karar alacaktır.

Paraguay hariciye nazırı Arjantinde

Buenos Aires, 1 (A.A.) — D. N. B.:

Havana konferansında Paraguayı temsil eden hariciye nazırı Halpmini, Arjantin hükümetinin misafiri olarak üç gündüze beri Buenos Aires'dedir.

Halomini, karşılıklı ticarî münasebetlerin teşkilâtlandırılması ve teşrinievvelde hususî bir konferansa konuşulacak plâta memleketlerinin müsterek iktisadî meseleleri hakkında Buenos Aires makamlarile müzakerelerde bulunmuştur.

Evinin demir parmaklıklarını Mektep inşaatına teberru eden köylü

Adana (Hususî) — Karataş nahiyesine bağlı Yenişlikköyünde tam devrelî bir ilmektepe yapılmaktadır. Piyasada demir bulunmaması yüzünden bu mektebin inşaatı geri kalmıştır. Bu vaziyeti gören köyden Mehmet Uru isminde bir köylü mektep inşaatının geri kalmaması için yeni yaptırdığı evinin demir parmaklıklarile pencere demirlerini söküp mektebe teberru etmiştir.

Bu maarifperver köylünün hareketi takdirle karşılanmıştır.

da tefsirlerde bulunurken bir çok devletler ortadan kalktığı halde Romanyanın böyle bir felâkete kurban gitmediğini ve bugün her zamanada ziyade Romen devletinin mevcudiyetini ve tamamıyetini resmen garanti etmiş olan Almanya ve İtalyanın yanında bir siyaset takip etmek zarureti halinde olduğunu bilhassa tebarüz ettirmektedir.

Ordina gazetesi, Romanya kuvvetli ve muntazam bir devlet halinde mevcut olduğu müddetçe ortada kaybolmuş hiç bir şey olmadığını yazmaktadır.

Bir İtalyan gazetesine göre...
Roma, 1 (A.A.) — "Popolo di Roma" gazetesi, Romanyanın Viyanadaki hakem kararı yüzünden uğramış olduğu ziyatından pek fazla şikâyet etmeğe hakkı olmadığını yazmakta ve bunun iki sebebi bulunduğunu ilâve etmektedir. Evvelâ Romanya, bundan böyle daha derli toplu, mütecanis ve mühim miktarda ekalliyetlerin ve komşularının her zaman münakaşa götürmez bir takım hukuk ileri sürmekte oldukları arazini tenlikli yükünden kurtulmuştur. Sanıyen, bugünlük mihver devletinin araziye ait garantisinden müstefit bulmaktadır. Bu iki devlet, Romanyayı her türlü haricî tehditde karşı himaye etmekte ve tamamlıya asude bir havat geçirmesini mümkün kılmaktadır.

Hava muharebeleri şiddetlendi

(Baş tarafı 1 incide)
da hücum edilmiştir. Bazı hasar ziyat olmuştur.

Dün sabahki akınlar
Londra, 1 (A.A.) — İngiliz hava ve dahilî emniyet nezaretleri tebliği:

Bu sabah düşmanın mühim bir tayyare kuvveti Kent sahilinden aşarak şimalden Tayyare doğru tevhit etmiştir. Tayyare dahi bataryaları faaliyete geçmiştir ve hücum eden avcı tayyarelerimiz düşmanı dağıtmışlardır. Şehirde ve Kentin şimali şarkî mntakasında muhtelif mahallere bombalar atılmıştır.

Bir şehirde müteaddit ev ve dükkânlar tahrip edilmiş, bir çamaşırhane, bir gar ve bir dere kenarında evler, hasara uğramıştır. Ziyat azdır. Şimdiye kadar aman raporlara nazaran bu hava muharebelerinde avcı tayyarelerimiz on bir düşman tayyaresi düşürmüştür. Tayyarelerimizden birini kaybetmiştir. Öğleden az sonra ikinci düşman tayyare dalgası gelmiş ve Londra mntakasının cenubi şarkisine yaklaşmıştır. Hava muharebesi olmuş, düşman püskürtülmeye evvel bombalar atmıştır. Mufassal raporlar henüz gelmemiştir.

Düşürülen Alman tayyareleri
Londra, 1 (A.A.) — Salâhiyet, tar mahfiller Alman başkumandanlığının tebliği hakkında aşağıdaki mütealeayı teyit etmektedir:

Günün hakikî ziyatı motörleri düşürülen 85 Alman tayyaresi ve tahrip edilen 37 İngiliz tayyaresidir. 25 İngiliz pilotu sağ ve salimdir. Bu vaziyet karşısında Almanya 212 avcı tayyaresi pilotu ve bombardıman tayyareleri mürettebatı kaybetmiş demektir. İngilizler ise 12 pilot kaybetmişlerdir. Almanların talim tayyareleri yenilemek için maruz kaldıkları müşkülâtâ göre bu fark büyük bir ehemmiyeti haizdir.

Alman sanayi merkezleri bombardırları
Londra, 1 (A.A.) — İngiliz hava nezareti tebliği:

Sahil muhafaza teşkilâtına bağlı tayyareler dün akşam Rotterdam civarında Laardivisen petrol depolarına muvaffakiyetli bir hücum yapmışlardır. Evvelisi gece bombardıman tayyarelerimiz Almanya ve Hollandada seçme askerî hedeflere hücumlarına devam etmişlerdir. Bunlar arasında Berlinde elektrik tesisatı ve tayyare motörü fabrikası ve bir tayyare meydanı, Kolonyada Margebust'de petrol depoları, ham, Sost, Esnaruç ve Mansverde emtia eleme mahalleri, Emdende gemiler ve muhtelif smaî hedeflerle tayyare meydanları vardır.

Sahil muhafaza teşkilâtı tayyarelerle işbirliği yapan donanmaya bağlı tayyareler ve Rotterdam petrol depoları bombardıman edilmiştir. Tayyarelerimizden ikisi üslerine dönmüşlerdir.

Londra, 1 (A.A.) — Alman bombardıman tayyareleri dalga halinde dün öğleden sonra ve gece şimali şarkî sahil mntakasına hücum etmişlerdir. Düşman tayyarelerinin faaliyeti bir kaç saat sürmüştür. Büyük hasar olmuş, müteaddit kimseler yaralanmış bazıları da ölmüştür.

Bu mahal birinci defa gündüz bombardıman edildiğinden ilk hücum herkeşi hayrete düşürmüştür. Gece yüksek infilâk kudretinde bir bomba büyük bir binaya düşmüştür. İtfaiyenin serî gayretlerine rağmen çıkan yangın yayılmış ve bir müddet çok şiddetli olmuştur. Yine ilk hücum esnasında bir sığınmağa tam isabet vaki olarak ziyata sebebiyet vermiştir.

Daha sonra yeni bir tayyare dalgası gelerek aynı mahalle yüksek infilâk kudretinde bombalar atmış ve bir bomba bir sanayi müessesesine bir diğeri de petrol tevzi merkezine isabet etmiştir. Bir gaz kanalizasyonu patlamış ve civarda bulunan mucize nevinden kurtulmuşlardır.

Londra üzerine yapılan gece hücumu esnasında projektörler bir düşman tayyaresini hüzmeleri arasına almış ve tayyare dahi bataryaları da ateşlerle sarmışlardır. Tayyare kaçmıştır. Bir Alman bombardıman tayyaresi ise tayyare dahi bataryaları arasında da bir düello olmuştur. Projektör tayyareyi hüzmeleri arasına almıştır. Tayyare arka topu ile ve mntazâmla projektöre ateş açmıştır. Projektörlerden hiç biri sönmemiştir. Tayyare dahi bataryaları ateşlerine devam etmişlerdir. Düşman bombardıman tayyaresi şakçaklararak uzaklaşmıştır. Bu düelloya şahit olan bir kimsenin Alman tayyaresinin projektörlerin ziyat-

Adana'da bir müteceviz hapse mahkûm oldu

Adana, 31 — Dün saat 17 sıralarında Sultansokağı mahallesinde Nakibzade Salihin bahçesinde icarla oturan Ali Tepelinin karısı Mukaddes evinin mutfağında yemek hazırlamakla meşgul bulunduğu esnada tutmalarından ve sabıkalı kimselerden Mehmet oğlu Şerifin tecavüzüne maruz kalmıştır.

Müteceviz Şerif, çırtıçplak bir halde olarak Mukaddes Tepelerin irzına geçmek istemiş ise de Mukaddes Tepelerin kocası v diğeri iki tutma yetiğerek gözü kararmış Şerifi suç üstünde yakalamışlardır. Şerif, hâdiseyi haber alan mahalle bekçisini jandarmaya haber vermesiyle yetişen jandarma erleri tarafından yakalanmış ve adliyeye sevk edilmiştir.

Birinci aslye ceza mahkemesinde duruşması yapılan suçlu 8 ay hapse ve 20 lira para cezasına mahkûm edilerek tevkiif edilmiştir.

Ceyhanda esrar tekkesi meydana çıkarıldı

Ceyhan, — Ceyhana bağlı Mercin köyünde bir esrar tekkesi

sından kaçmak için büyük bir gayret sarfettiğini söylemiştir. Düşman tayyaresi Londra mntakasına, altı bomba atmıştır. Bu bombalar patlarken parlak sarı zıylar çıkarmışlar ve arkaalarından boğuk infilâklar takip etmiştir.

Alman tebliği
Berlin, 1 (A.A.) — Alman başkumandanlığı tebliği:

Bir denizaltı İngilizlerin 15 bin tonluk Dunvegan Castle isimli gemisini batırmıştır. Bu muvaffakiyet sayesinde Alman denizaltıları tarafından üç gün zarfında batırılan gemilerin hacmi 100 bin tonu bulmuştur.

31 ağustos 1 eylülde bağlayan gece muharebe ve avcı tayyarelerimiz İngiliz adalarına karşı hücumlarına devam etmişlerdir. Kentese kontluklarında tayyare meydanları, Tayms manşabında ve Liverpoolda liman tesisatı, merkezî İngilterede tayyare malzeme fabrikaları bombardıman edilmiştir.

Çıkan birçok yangınlar bu harekâtın ne kadar müessir olduğunu

GÜNÜN AKISLARI**Emniyet müdürü hüsnüniyetini göstermiştir**

HABER Refikimizin, başta meslektaşlarımız olmak üzere en çok tiryaki peyda etmiş yazılarından biri olan "Rastgele, sütunun. da, dün de, bir ince meseleye dokunuluyordu: Zabıta haberlerini halka günü gününe bildirmek meselesi!.. Bir gazete demek ki: "Birçok zabıta haberlerini, ancak Adliyeye itikâl ettikten sonra öğrenebiliyoruz. Bunları zabıtanın saklamasında ne gibi bir mahzur olabilir? Emniyet Müdürü bunun önüne geçmeli!..

Her şeyden evvel söyleyelim ki, Gazeteci, haberlerin verilmesini beklemez, bulur. Fakat haydi, bu hususta pek ileri gitmiyerek halden anlamazlık etmiyelim. Lâkin muhakkak olan bir şey varsa, o da Emniyet Müdürü Muzaffer Akalın, gazeteleri alâkadar etmekte olan zabıta haberlerinin zamanında ve usuliyeye gazetelere verilmesi için

tam bir hüsnüniyet ve arzu beslemekte olmalıdır. Hattâ bir münasebetle, gazetecilerin bulunduğu bir hasbihalde: "İçinizden biriniz geliniz. Bu işin, kendi tedbirleri, mizle en müsait şekilde tedbir olunabilecek tarzını organize edelim. Bu suretle her iki tarafın şikâyeti ortadan kalkar. Maksat hâsî olur, demisti.

Ayrıca, Emniyet Direktörlüğünün gazetelerle irtibat bürosunda teşriki mesaiye çağırıldığı bu gazeteci arkadaşlar idkar edebilmenin yollarını araştıracağını söylemişti; yani bir memur olarak alacaktır... Fakat hiç birimiz gitmedik. Kaba hat kimde olabilir? **

Radyo Gazetesine dair

ANKARA Radyosunun yapılmakta olduğu "Gazete hülâsaları", hakkında bir işarete daha tesadüf ettik. Dünkü Akşam gazetesinin "Dikkatler", sütununda ezcümle deniliyordu ki:

"Bu başmakale hülâsalarımızın, dinleyenler üzerinde bırakacağı irtibat şu olabilir: Yirmiyeye yakın İstanbul gazetesi içinde başmakale nesreden, politika hakkında fikir ve mütealeası olan meğer birkaç ga-

si meydana çıkarılmıştır. Otomobile Mercin köyüne gidilen zabıta Demirci ve Mahmut Tosun adında iki kişiyi ele geçirmiş ve aşçılık yaptığı kahve tahri edildiğinde, 278 gram marmul ve 110 gram da gayri marmul esrar ve bir de hindistan cevizinden yapılmış ve marpuca da kamıştan, küçük nargile bulunmuştur.

Yunanistan üzüm rekoltesi % 25 noksan

Atınadan İzmir ticaret müdürlüğüne gelen bir rapora göre bu sene Yunan üzüm rekoltesi, geçen yıl rekoltesine nazaran yüzde 25 noksandır. Bu noksanlık sultanıye üzüm bağlarının yüksek yerlerde bulunmasından ve asmaların meyve tuttukları sırada hava şartlarının gayri müsait geçmesinden, binnetice pronosporos hastalığının fazla tahribat yapmasından ileri gelmiştir.

Rapora nazaran geçen sene Girid Sultanıye üzümleri rekoltesi 27 bin tondur. Bu sene 21 bin tondur.

gunun şahididirler. Bu harekât esnasında cereyan eden şiddetli hava muharebelerinde 116 düşman tayyaresi düşürülmüştür. İngiliz limanlarına mayın dökülmesine devam edilmiştir.

Dün gece İngiliz tayyareleri Ruhr havzası ve Berlin üzerinde uçarak muhtelif mahallere bombalar atmışlarca da az hasar yapmışlardır.

Bu mahallerin hiç birinde askeri hedeflere isabet vaki olmamıştır. Tayyare dahi bataryalarımız Berlinde hücum eden düşman tayyarelerinin şehir içine bomba atmasına mani olmuşlardır. Birçok bombalar çıplak tarlalara düşmüştür.

Dün gündüz düşmanın tayyare ziyatı 133 tür. Bunlardan 116 sı hava muharebelerinde, üçü gece tayyare dahi bataryalarımız tarafından, 14 ü de yerde imha edilmişlerdir. Bunlardan başka 74 balon da tahrip edilmiştir.

Alman tayyarelerinden 32 si yoklamada bulunmamıştır.

Politika:

Romanya üzerinde yapılan cerrahi ameliyat

Balkanlarda mihvere tevaccüh eden politika cereyanlarını yalnız dar Balkan hudutları içinde, yahut Balkanlarla temasta bulunan mihver devletleri bakımından mütalea etmek hâdiseleri yarı, noksan ve hatalı görmek ten başka birşey değildir.

Balkanların son zamanlarda arzemeğe başladığı manzara dünyada büyük devletlerle küçük devletler arasında ebedi bir mesele olarak mevcut olan "muvazene ve nüfuz", politikasının yeni bir tezahüründen başka bir şey değildir.

Muvazene esasına dayanan, ve muvazene yoksa onu ihdasa gayret eden, bu muvazeneyi kendi lehlerine temin etmekte menfaat gören devletler, daima dünya siyasi haritasına gayelerine göre bir elastikiyet vermekle haz duymuşlardır.

Tarihi bir hakikattir, inkârı mümkün değildir. Büyük devletler siyasi nüfuzlarını kendi siyasi haritalarının haricine taşımışlardır. 1939 harbi de bu nüfuz politikasından, daha doğrusu bu nüfuzun fiili işgal halini almasından doğdu. Harp başladıkandan sonra dünyanın muvazenesini yeniden kurmak zarureti hasıl oldu.

Bugün bu muvazenenin en karışık, en ziyade ihtilâta müsait olan cephesi Balkanlardır. Balkanlar içinde de Romanya bunun en hassas noktasıdır. Romanya da Almanya, İtalya, Sovyet Rusya nüfuz politikaları yüzüne gelmişlerdir.

Romanya üç büyük devletin nüfuzu istikametinde bulunmaktadır. Romanyada garptan şarka doğru İtalyan nüfuzu kuvvetlenmek ister. Romanyaya yerleşen sosyalizm İtalya için her zaman bir tehlike sayılır. Bir taraftan bu bir ideoloji hareketidir. Ya bancı bir ideolojinin zaferi bir tehlike işaretidir. Diğer taraftan bu ideolojik hareket faal bir devlet hareketinin başlangıcıdır. İdeolojik hareketi bir reel devlet faaliyeti tamamlayacaktır. Bunun için İtalya Romanyada sosyalist devlet değil, ona mütemayil bir devleti dahi istemez. Sosyalist değil, sosyalizme fikren yol açacak bir rejime dahi taraftarlık edemez.

Bunun için İtalya, kendisinin şark hudutlarını Basarabyadan başlıyor farzeder. Macaristan sosyal bünyesi, ve dört seneden beri devam eden politikası ile İtalyanın âdeti "mabaadi", olmuştur. "Bu mabadin", hudut tağları ne kadar şarka doğru giderse İtalya için bir ferahlık ve saadet vesilesidir.

Bu hudut tağları icabında Sovyetler için olduğu kadar Karadeniz, Balkanlara inmek isteyen Almanya için de bir mania vazifesi görülebilir. Vaka bugün mihver pek yakın dostluk tezahürleri göstermektedir. Fakat bu dostluk nihayet konjektür politikasından başka birşey değildir.

Romanyada Alman nüfuzu, İtalya için aynı şekilde mütalea edilebilir. Bunun için Alman nüfuzu şimalden cenuba doğru bilhassa Alman ekalliyetleri ile Romanyada üstün bir mevki elde etmek vaziyetindedir. Buna ötedenberi Alman iktisadiyatı ile aynı bir suretle alakalı olan Romanya bünyesi de müsait olduğu gibi, krallık müessesesi de her hangi sosyal inkilâp hareketine karşı kendini muhafaza için faal olmayı tercih etmektedir. Sovyet devletinin nüfuzu bu iki nüfuz karşı bir mücadeleci unsur halindedir.

Şu halde Romanya şarktan, garptan, şimalden nüfuz politikalarına tâbi bulunmaktadır. Bu nüfuz politikaları karşılıklı kuvvetlerin muhassalası halindedir. Birbirlerini tamamen ifna edememekle beraber, arzularını da yerine getirememektedirler.

Romanyanın Basarabyayı süratle elden çıkarmasına mihver politikasına hesapsız bir surette dâliymesine sebep olmuşsa, bugün de Transilvanyayı Macaristan terk ederek İtalya ve Alman yadan mülki tamamiyeti haklarında garanti alması bunun bir misalidir. Bu garanti Romanya üzerinde İtalya ve Alman emellerinin başka devletlere karşı mütehit olarak müdafaa edileceğini bildirilmektedir.

Şehir Haberleri

Avcılar bayramı Sarayburnunda kutlandı

Birinci gelenlere hediyeler verildi

Bayramda bulunanlar dan bir grup

Avcılar bayramı dün Sarayburnunda kutlanmıştır. Avcılar ve atçılar cemiyeti mensupları ile davetliler sabah saat 10 da Sarayburnunda toplanmışlardır. İstiklâl Marsili merasime başlanmış, müteakiben bayrak çekme töreni yapılarak parktaki Atatürk ântına çelenk konmuştur. Bundan sonra cemiyet reisi Atif, avcılık hakkında bir nutuk vermiş ve davetliler gazinoda hepisi beraber av yemeklerle güzel

bir öğle yemeği yemiştir. Öğleden sonra atış müsabakaları yapılmıştır. Güvercin atışlarında birinciliği Saracettin kazanmış, kendisine bir kupa verilmiştir. İkinci olan Tochari'ye 100 av fişegi üçüncü Avakime 200 gram duman-sız barut, dördüncü Arif Kızıltepeye bir madalya, beşinci Riyaset-tine de bir termos hediye edilmiştir. Bundan sonra sabit nişan atışı yapılmış ve kazananlara yine muhtelif hediyeler verilmiştir.

Komşular arasında

iki kadın birbirini yaraladı

Cibalide Zeyrek caddesinde 132 numarada oturan Hüseyin karısı Fethiye ile Osman kızı Fatma aynı sokakta komşuları Raşit kızı Zekiye'nin evine misafirliğe gitmişler ve birdenbire kavgaya tutuşmuşlardır.

İki kadın ellerine geçen bardak, tabak, tabla her şeyi birbirlerine atmışlar ve muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır. İkisi hakkında da tahkikata başlanmıştır.

Bir kadın araba altında yaralandı

Erenköyünde Kadıasker camii mahallesinde Yağbaşı sokağında 18 numarada oturan Selim oğlu 13 yaşında Hakkı Dericioğlu 363 numaralı yük arabasını sürerken Merdivenköyünde oturan Hayriye, ye çarpmış, muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Küçük arabacı yakalanmıştır. Yaralı tedavi altına alınmıştır.

Bu devlet Fransa değildir. İn-giltere değildir. Balkanların küçük devletleri değildir. Bu devlet olsa olsa Sovyet Rusya'dır.

Tarihi misallerle mütemadiyen tekrarda da seyrini göstermektedir.

Romanya mevcudiyetini koruyabilecek bir kudrette bulunsaydı, etrafındaki nüfuz politikaları bir an için olsun sükûna inkilâp eder ve Romanya büyük devletler arasında muvazene unsuru olurdu. Fakat buna muktedir olmadıkları için parça, parça arazisi kendi bedeninden ayrıldı. Romanya üzerinde yapılan cerrahi ameliyatın sebebi budur.

Sadri ERTEM

Ziraat bankasite Sümerbank

Çukurova'da pamuk mubayaatına başladılar

Adana 31 (Hususî) — Ziraat Bankası ve Sümerbank bu seneki pamuk mahsulünün mübayaasına başlamışlardır. Sümerbank pamuklu müesseseleri ikinci müdürü Müeyyed ile muntaka mübayaat bürosu âmiri Nurettin Adanaya gelmiştir. Geçen sene kaba balya halinde Klevland ve yerli pamuk alınırken bu sene çiftçi ve köylüye daha faydalı olabilmek için peşin para ile Kütlü, koza ve pamuk alınmaktadır. Bu sene alınacak miktar geçen seneyle nazaran çok fazla olacaktır. Alış mmtakası İçelden başlayarak Hataya kadar uzayan bölgenin muhtelif yerlerinde yapılacaktır. Bu seneki fiyatlar Klevland için 60. Kütlü için 20-22 kurustur.

Gerek kütlü gerek pamuk satmak üzere Sümerbank mübayaat bürosuna ve Malatya şirketi mensucat fabrikasına müracaat eden çiftçilerimize büyük sühuletler gösterilmekte, mübayaat azami süratle yapılarak bedelleri derhal tediye edilmektedir.

Başçıya küfreden

Dün 26 lira para cezasına mahkûm oldu

Ali isminde birisi sarhoş bir halde dün öğle üzeri Beyazıtta baş ve pilâv satan Bahri ismindeki seyyar esnafın yanına gelerek pilâv istemiştir. Bahri pilâvı hazırlarken Ali birdenbire "Yahu yüzüme dik dik ne bakıyorsun.. diyerek küfür etmeğe başlamış ve aralarında kavga çıkmıştır. İş adliyyeye aksetmiş ve 8 inci asliye ceza mahkemesi Aliyi 26 lira para cezasına mahkûm etmiştir.

Bir arzuhalcı Sarhoşlukla bir terlikçiyi yaraladı

Evvelki gece saat 23 te Akbrykta oturan ve Sultanahmette arzu, halcılık yapan İbrahim oğlu Ali Haydar, sarhoş olduğu halde Oturak pazarında Yağlıkçı hanında oturan terlikçi Mustafa oğlu Kerim elindeki demir parçasıyla bağından yaralanmıştır. Suçunun üzerinde anahtar şeklinde bir demirle, iki delikli sarı demir parçası, bir maymuncuk ve bir kerpeden çıkmış, hakkında tahkikata başlanmıştır.

Av tüfengi ateş alınca

Bir sütçünün oğlu yaralandı

Büyükdere Mühendis sokağında 7 numarada oturan sütçü Tahirin oğlu 16 yaşında Kemal Okuş dün sabah saat 8 de evlerinin arka tarafındaki köskün bahçesinde avlanırken elindeki av tüfeği birdenbire ateş almış ve kendi elinden yaralanmıştır.

Yetişenler kemali Beyoğlu hastahanesine kaldırmışlardır.

Parti Ocak kongreleri

Dün sabahtan itibaren başladı

Parti ocak kongreleri dün sabahtan itibaren başlamıştır. Dün Kınalıada, Bakırköyde atış alanı, Çatalca'da Anarşa, Boyalık Kadıköyde Caferaga, Osman ağa, Rasimpasa, Hasanpaşa, Zühtüpaşa, Osmanbey, Tuğlacı, Göztepe, Merdivenköy, Eyyüpte İslâmbey, Küçükköy, Pendikte Kurtyalar, Dolayba, Yalovada Elmalık, Koru, Tasköprü, Sarıyerde Rumelikavağı, Kireçburnu, Tarabya, Kumköy ve Süleymaniye ocak kongreleri yapılmıştır.

"En Son Dakika,, iki yaşında

"En son dakika" dün ikinci yaşına basmıştır. Refikimizi tebrik eder, memleketimize hayırlı nesriyatında muvaffakiyetler temenni ederiz.

TAKVİM	Pazar tesi	Salı
	2 Eylül	3 Eylül
	28 Rece	29 Receb
	hızı 21	hızı 21
Vakitler	Vasatı	Özani
Güneşin doğuşu	5 28 10 46	5 29 10 48
Öğle	12 13 5 32	12 13 5 33
İkinci	15 54 9 13	15 53 9 13
Akşam	18 41 12 00	18 39 12 00
Yatsı	20 18 1 36	20 16 12 00
İmsak	3 41 9 00	3 43 9 03

Görüp düşündükçe:

İslâm ansiklopedisi

Eşref Edip, "Mehmet Akif" in hayatı sanatı ve eserleri hakkında gerçekten büyük bir himmet sayılan eserinden sonra, yine Akif Fikretin —vatan ve millete hayır bakımından— mukayesesini anlatan bir broşür de nesretti. Dün de "İslâm ansiklopedisi" nin nasıl bir eser olduğunu ve ne suretle tercüme edildiğini görmeyenler için değil; fakat eserlere kalıcı bir gözle bakmasını bilmiyerek okuyanların da bundan çok istifade edeceklerine inanıyor ve Eşref Edibin bu güzel emeğini alkışlamak ihtiyacı duyuyorum.

Maarif Vekâleti, İslâm ansiklopedisini tercüme ettirmeye karar verirken, böyle kendisinden beklenen ilmi şartlarını da bildirmişti.

Son günlerde, belki de biraz bu risalenin intişarı üzerine dava tazelenmiştir.

Meseleyi herçes, kendi anlayışına göre inceliyor. Kalem sahiplerimizden bazıları:

— Tercüme edilirken eserdeki yanlışlar düzeltilsin. Reddiyeler aynı sahîfeye konulsun.

— Önce hiç dokunulmadan tercüme edilsin cevaplar ve reddiler en sonraya bırakılsın.

— Hükmünü veriyorlar. Bir ansiklopedinin nasıl meydana geldiğini pek kestiremeyen küçük bir zümre de:

— Bunu tercüme etmiyelim. Kendimiz yazalım.

"İslâm ansiklopedisi" ndeki imzalar, bu eserin İslâm bakımından nasıl telâkki edilmiş ve nasıl geldiğini gösterir. "Eşref Edip" hem sağlam bir bilgi hem de asil bir iman heyecanıyla dokunduğu bir nokta, elbette o eser üstünde vazife kabul edecek liyakatlarımızın meçhulü değildir.

Şu halde tercüme edilirken, eserdeki yanlış hükümlere gereken cevaplar verilecektir. Bunları sona saklamak, aslâ doğru olmaz. Yanlışın iftira ve bühtan yüzündeki maske hemen ortaktan yırtılmalı ve bize sürülmeğe istenilen lekelerin nasıl içreng bir gayzdan, ne kirli misyoner entrikalarından doğdukları ortaya konulmalıdır.

Papaz ruhu misyoner kafasına, hiç şüphesiz tam bir İslâm ansiklopedisi yazılmaz. Fakat bizim de, çabucak böyle bir esere başlayabileceğimize pek inanmıyorum.

Şimdiki tercüme edilsin. Fakat söyledikim gibi bu tercümenin bir manası da tashih olmalıdır. Bu düzeltmeler, reddiyeler, bir taraftan da Avrupa ilim mecmualarında münakaşalara yol açar. Bu münakaşalara "İlim gönüllü" sül olarak katılacak gerçek âlimler yok değildir. Bana öyle geliyor, ki bu tercümenin memleketi kütüphanesi bakımından kazancı, azımsansa bile, reddiyelerin bırakacağı akislerin feyzi büyük olur. Ve zahmete değer.

HAKKI SÜHA GEZGİN

Faydalı bilgiler, meraklı şeyler

Bugünkü harbin modern silâhları nelerdir ?

Bugünkü modern harpte kullanılan silâhlar her gün biraz daha tekemmül etmektedir. Bunların arasında bilhassa Stuka tayyareleri fevkalâde müthiş bir silâhtır.

Stuka tayyareleri kafile halinde seyreden gemilere saldırmak veya şehirleri bombardıman etmek için kullanılan müessir silâhlardır.

Denizlerde evvelce gemiler için yegâne tehlike denizaltı gemileri olduğu halde son zamanlarda bu vasıtaların pek az iş yapabildikleri görülmüş olmakla ticaret gemilerini tahrip işi de tayyarelere verilmiştir. Manşta veya şimal denizinde kafile halinde seyreden İngiliz gemilerine yapılan taarruzlar bunu göstermektedir.

Stuka tayyareleri ilk olarak İspanya harbinde Almanlar tarafından kullanılmaya başlanmıştır. Bu tayyareler bombardıman ve avcı tayyareleri arasındaki büyük sürat farkının doğurduğu bir ihtiyaç mahsulüdür. Süratli avcı tayyarelerinin tesirinden ve diğer taraftan tayyare dafilerinin atesinden kendini koruyabilecek bir tip bombardıman tayyaresi lâzımdır.

Çift motörlü ve çift pervaneli olan bu tayyareler ihtiyaca cevap vermiştir.

Bugünkü harp bu tayyarelerle yapılan pike uçuşlarını meydana koymuştur. Pike taarruzda bulunan tayyare çok yüksek mesafelerde süratini sifra indirirken, sonra dar bir zaviye altında ve bütün kuvvetle düşmanın üzerine inmektedir.

Stuka tayyareleri bu taarruzlarda saatte yedi yüz, sekiz yüz kilometre süratle ve 70 derecelik bir zaviye ile düşmanın üzerine inebilmektedirler. Stukalar fevkalâde manevra kabiliyetine de sahip olduklarından yere birkaç yüz metre yaklaştıktan sonra yine büyük bir süratle dikilebilmekte ve böylece tayyare dafilerinin atesine yakalanmamaktadır.

Stukalar için en mükemmel mani baraj balonlarıdır. Sonra bu tayyarelerin çift pervaneleri fevkalâde gürültü çıkardığı için pilotları da fevkalâde sarsılmaktadır.

Bugünkü harbin diğer müthiş ve yeni silâhlarından biri de "sivrisinek gemi,, tsmiye olunan küçük hücum botlarıdır.

Bunlar fevkalâde süratleri ve müthiş manevra kabiliyetleri sayesinde düşmanın atesinden kolayca kurtulabilecek vaziyettedirler. Elektrik motorları ile müthiş hızla ilerleyen küçük teknelerin faaliyet sahaları gayetle dardır. Almanların İngiltereye taarruz ederken bu sivrisinek gemilerden istifade edecekleri bildirilmekte ise de bunların ne dereceye kadar muvaffak olacağı hakkında mütalea yürütülmemektedir.

Derhal muvaffak olabilecek bir harekette bunlar belki muvaffak olabilirler. Fakat muvaffakiyet şansı biraz tehire uğradığı takdirde bu seri gemilerin hiçbir faydaları olmayacağı muhakkaktır. Bu gemiler azami 10 — 15 ton ağırlığındadır. Silâhları torpil kovanı ve mitralyözdür. Bunlar büyük gemilerin ve tayyarelerin mukabil taarruzlarından korkmamaktadırlar.

Bugünün harp metodları küçük harp gemilerinin faydalı olduğunu göstermekte ise de, bu kadar küçük, sivrisinek gemilerden faydalanacağı kabul olunamaz. Küçük hücum botlarının lüzum ve faydası muhakkak ki daha çoktur.

Hücum botları küçük ve fevkalâde süratlidirler. Aynı zamanda tehzatları da fevkalâdedir. 10,5 luk hattâ 15 lik seri ateşli toplara malikdirler. Torpil kovanları vardır. Fevkalâde süratleri ile düşmanın çok yakınına kadar sokulur ve ateş ettikten sonra bazan torpilin önünden bile geçerek kaçağa muvaffak olur. Ağız ateşli toplar arkasından yetişemez.

Süratlerinin temini için her türlü ferfütattan kaçınılmış olan bu hücum botları sahilde kılzaklarda durur, esasen pek az olan (3 - 8 kişi arasında) mürettebatı kışlalarda yaşar. Bu gemiler saatte yüz kilometre kadar süratle seyrederek...

Ufak hücum botları en ziyade İtalyada vardır. İngiltere daha ziyade büyük zırhlı gemilere ehemmiyet vermektedir.

Ticaret Vekili gazetemize mühim beyanatta bulundu

(Baş tarafı 1 inci) kolaylaştırarak şartları hazırlamakla beraber tedbirlerimizi de alacağız. Her gün değişen siyasi ve iktisadi şartlar, alman tedbirlerin tatbikatında ya verimi azaltmakta veyahut tatbiki zorlaştırmaktadır. Bu kadar mütemevvic bir zemin üzerinde sabit iş şartları yaratılmamasının başlıca sebebi bu fevkalâdelikten doğmaktadır.

İhracattan temin edeceğimiz dövizler

— Klering veya takas anlaşmalarıyla bağlı bulunduğumuz memlekete bazı kıymetli iptidai maddelerimizi altın muadili denilecek dövizle ihraç etmekteyiz. Bu ihracattan temin edeceğimiz dövizler ithalinde zorluk çektiğimiz maddelerin memlekete getirilmesini temin etmek üzere kullanılmaktadır. Günün şartlarında fevkalâde tahavvül olmadığı takdirde bu nevi ihracat emtiazından ol-

dukça ehemmiyetli döviz tedarik edeceğimizi ümit etmekteyim.

Şimal memleketlerle ticari mübadele tevsii edilecek

— Şimal memleketlerle başta İsveç ve Danimarka olmak üzere Finlandiya ve Norveçle ticari mübadelemizi tevsii etmeğe çalışıyoruz. Bu memleketlere ihraç edeceğimiz mallarla oralarından geçireceğimiz ithalât eşyasının nakil işleri üzerinde ehemmiyetle durmaktayız. Bunları hallettikten sonra işlerin hayli genişleyeceğini ümit etmekteyim.

Alman anlaşması meriyette

— Almanlarla yaptığımız anlaşma muvakkaten değil tam olarak meriyette girmiştir. Alman hükümeti bir nota ile kendisi tarafından tasdikini getireceğini bildirmiş ve anlaşmanın bizim tarafımızdan tasdik tarihi olan 7 ağustostan itibaren meriyete girmiş addedişmesini teklif etmiştir. Bu teklif bizce de kabul edildiğinden anlaşma meriyete girmiştir. Yalnız henüz alacağımız ve vereceğimiz maddelerin fiyatları tesbit edilmediğinden mal mübadelesine başlanmamıştır. Bugünlerde bu maddelerin fiyatlarını tesbit için Ankara müzakereler yapılmaktadır. Yalnız eskiden satışlarında mutabık kalınmış bazı bütün partileri yeni anlaşmaya göre Almanyaya gönderilmektedir.

Almanyaya göndereceğimiz ve Almanyadan alacağımız maddelere kıymet konduktan sonra birliklere ait olan ihraç maddeleri birlik azaları arasında taksim edilecek, diğer maddelerin bir kısmının ihracı serbet bırakılacak. Lüzum görülenler için ise icap edecek şekilde hareket edilecektir.

Romenlerle ticaret müzakereleri

— Ankara'da Romenlerle yapılan müzakereler henüz neticelenmemiştir. Romen heyeti üç günlük tatil İstanbulda geçirecektir. Yarın (bugün) Ankara'da tekrar müzakerelere devam edilecektir.

Amerika ile ticaretimiz ve Basra yolu

— Amerika ile normal ticari münasebetlerde bulunabilmek için çalışıyoruz. Bizim için en mühim olan, Amerika piyasasını yeniden kazanmaktır. Bu yolda yegâne karşılaştığımız müşkülât nakliyatıdır.

Yalnız, Amerikaya göndereceğimiz maddeler bütün, barsak, üzümlü ve incir gibi harp kaçağı listesine yazılı olmayan maddeler olduğundan ihracatta müşkülâta tesadüf edeceğimizi zannetmiyoruz.

Basra yolu ithalât ve ihracatımız tam manasile tatmin edecek bir yol değildir. Çünkü vapurlarla kolayca nakledilen binlerce ton eşya trenle sevk etmek müşkül ve hattâ bugün için imkânsızdır. Bu kadar çok vagon buluşuk ta kabul değildir. Basra yolundan en muhtaç olduğumuz eşyayı ithal edecek ve mecburen ithal ve ihracatımızı bu yolla yapacağız. İhtiyacımız olan bazı maddeleri de orta Avrupadan temin edeceğiz.

İngilterenin yapacağı mübayaat

— İngiltere ithalât şirketi tarafından yapılacak mübayaat üzerinde Ankara'da memleketimizde bulunan şirket mümessilleri müzakereler yapacağız.

İngilizlerin bizden alacakları malların bedelini ne şekilde ödeyeceklerini kararlaştıracağız. Mukabil olarak para mı yahut mal mı alacağımız henüz tesbit edilmemiştir.

Fıkra:

Yalancı şahitliğin sonu

Şamda bir caminin avlusunda yüzü gözü sımsıkı örtülü bir kadının oturmuş ağlıyordu. Cemaatten birkaçı kadının yanına gidip sordular:

— Kadın! Derdin nedir? Niçin ağlıyorsun?

— Hiçkürkürümü güc tutan kadın, şöyle cevap verdi:

— Ben genç bir kadınam. Kocam on sene evvel Afgan taraflarına gitti. Bir daha dönmedi. Bu kadar bekledim. Nihayet evlenmeye karar vererek kadıya gittim. Kadı efendi ben evlenmek istiyorum dedim. Kadı benden kocamın öldüğüne dair ve sika ve şahit istedi. Halbuki şahidim yok! Bunun için ağlıyorum!

Kadının yanına gelenlerden biri:

— Ben sana şahitlik ederim ama dört altınımı alırım, eğer razı isen kalk kadıya gidelim. Hem ben kadıya şöyle söylerim "bu kadın benim karımdır. Şimdi boşadım..", Kadı da seni bir başkasına verir.

Kadın bu söz üzerine elli kuruş çıkarıp verdi:

— Daha fazla param yok! Beni şu dersten kurtarmak büyük sevap işlemektir. Allah ne müradın varsa versin!..

Elli kuruşu alan adam kadını birliktelikte kadının huzuruna çıkardı; kadını kadıya şöyle dedi:

— Efendim! Bu adam benim zevcimdir. On senedir beni burada bırakıp gitti. Ne harçlık gönderdi, ne baktı. Beni boşasın artık!

Kadı adama sordu:

— Bu kadının dedikleri doğru mudur?

— Doğrudur efendim. Ben kocasını bekliyorum.

— Talâk vaki oldu öyle ise... Adam tam çıkıp gitmeye hazırlanırken kadın attı:

— Kadı efendi! Nereye gidiyor sorsanız!.. Ben kendisinden on senelik mührimüccelime on senelik nafakamı isterim.

Bu söz karşısında aşıp kaldı. Daha bir dakika evvel bu kadının kocasının olduğunu itiraf etmemiş miydi?

— Peki ne istiyor dedi?

Kadın tavassutu ile al aşağı

ayarı, 7.35: Müzik: Hafif program (Pl.) 8.00: Ajans, 8.10: Ev kadını, 8.20/8.30: Müzik: Plaklarla hafif müzik, 12.30: Program ve memleket saat ayarı, 12.35: Müzik: Şarkılar, 12.50: Ajans haberleri, 13.05: Müzik: Şarkılar, 13.20/14.00: Müzik: Karışık program (Pl.) 18.00: Program ve memleket saat ayarı, 18.05: Müzik: Oda müziği (Pl.) 18.40: Müzik: Radyo caz orkestrası, 19.10: Müzik: Şarkılar, 19.45: Memleket saat ayarı, ve ajans haberleri, 20.00: Müzik: Fasil heyeti, 20.30: Konuşma, 20.45: Müzik: Dinleme istekleri, 21.10: Müzik: Saksafon ve Akordeon Soloları — Şükrü Sarıpınar, 21.30: Radyo gazetesi, 21.45: Müzik: Radyo salon orkestrası, 22.30: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri ziraat, 22.45: Müzik: Dans müziği (Pl.) 23.25/23.30: Yarınki program ve

3.9.940 Salı

7.30: Program ve memleket saat ayarı, 7.35: Müzik: Hafif müzik (Pl.) 8.00: Ajans haberleri, 8.10: Ev kadını, 8.20/8.30: Müzik: Plaklarla hafif müzik, 12.30: Program ve memleket saat ayarı, 12.35: Müzik: Muhtelif şarkılar (Pl.) 12.50: Ajans haberleri, 13.05: Müzik: Plaklarla şarkılar, 13.20/14.00: Müzik: Senfonik program (Pl.) 18.00: Program ve memleket saat ayarı, 18.05: Müzik: Sinema sesi (Pl.) 18.30: Çocuk saati, 19.00: Çocuklar için müzik, 19.15: Müzik: Fasil heyeti, 19.45: Memleket saat ayarı, ve Ajans haberleri, 20.00: Müzik: Çiftçinin saati, 20.15: Konuşma (Çiftçinin saati), 20.30: Müzik: Ankara Radyosu küme saz ve ses heyeti, 21.15: Serbest saat, 21.30: Radyo Gazetesi, 21.45: Müzik: Radyo salon orkestrası, 22.30: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, 22.45: Müzik: Radyo salon orkestrası, 23.00: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25/23.30: Yarınki program ve kapanış.

Araba tipleri Hükümetçe iki tip seçildi

Hükümet, memleket dahilindeki motörsüz nakil vasıtalarını muayyen tipler üzerinde tesbit etmeğe karar vermiştir.

Hükümet, memleketin arazi vaziyeti ve mevcut ihtiyaçları uzun uzadıya tetkik ederek tek ve çift dingilli olmak üzere, iki araba tipi tesbit etmiştir. Bu tipler Dahiliye, Ziraat ve Millî Müdafaa Vekâletleri tarafından yapılan tetkiklerden sonra muvafık görülmüştür.

Karabük fabrikaları yeni tip arabalar için icap eden demir aksamlı süratle yetiştirecektir. Bu arabalar halka kredi ile verilecektir.

Bu suretle bir serferlik halinde memleketin nakil vasıtalarında bir yeknasaklık ve kolaylık husule gelecektir. Yeni kararın tatbikinden sonra, Anadolu'nun meşhur kağıt arabaları da tarihe karışacaktır.

ver yukarı kadın on altına sulh oldu, çıkarıp verdi.

Kadın yanından çıkıyordu. Hademe kendisini önedi: Avcı'nı açtı. Buna da kadından aldığı yarım lirayı toka ettikten sonra evinin yolunu tuttu.

Kadın BU YA...

YAZAN: MUZAFFER ESEN

- 45 -

Mediha göz ucuyla genç kadına bakıyor. Şüphesiz Berianın eski gururu henüz ölmüştür. Berianın hatalarını açıkça itiraf edeceği gün daha gelmez. Fakat Mediha bu dört aylık hasretin ve gurbetin arkadaşının ruhunda yaptığı iyi tesirlere kanidir.

Mediha lâkayt bir tavırla saçlarıyla cynayarak sözüne devam etti:

— Esasen Galip te İstanbulda uzun zaman kalmıyacak. Yakında buradan ayrılıyor.

Beria mangalın kızıl ateşleri üzerinde toplanan bakışlarını oradan ayırarak birdenbire başını çevirdi.

Fakat bir kelime bile söylemedi.

Galip gidiyor... Şimdi sıra onun değil mi zaten? Kendisi dört ay evvel Galipten ve vazifelerinden kaçmıştı, şimdi de Galip kendisinden kaçıyor. Dağılan yuvaları eskiden bir hayalden zaten. Bugün ise bir harabe.

Büyükada'da son defa karşılaştıkları vakit Galibin yüzüne karşı söylediği ağır sözlerden sonra ne ümit edebilir ki! O günün yakıcı hatırası şimdi bile kulaklarına kadar çıkan bir kırmızılık halinde Berianın kafasında doluyor.

Beria odanın bir köşesinden duran gül ağacından yazıhaneye baktı. Dört ay evvel bir gün bu yazıhanenin başına oturmuş, aşçı kadına emirler vererek ev kadınlığı yapmıştı, yalnız bir gün!

Aşçı kadına Galibin sevdiği ve tarifini Güllü teyzeden öğrendiği bir yemeği yapması için emir verdiğini hatırlıyor. Niçin Beria bu emri verirken çok neşeli idi? Ve niçin şimdi kalbi üzerinde şifa bulamaz bir matem ağırlığını hissediyor.

Mediha lâkayt tavrile sözüne devam etti:

— Zannedersem Mısra dönercek dedi. Orada eskiden çalıştığı bir fabrikada iyi bir iş bulmuş galiba.

Beria bir söz söylemeden Mısra'daki fabrikayı hatırladı. Bu dakikada Beria Galibi âdeta kıskanıyordu.

Beria Medihayı müphem bir bakışla süzdükten sonra sordu:

— Bütün bunları nereden biliyorsun sen?

— Kendisi söyledi, evvelki gün kocamla bana Allaha ismarladık demeye gelmişti.

— İstanbul dönmeğe üzere olduğumu biliyor muydu?

— Hayır, haberi kendisine ben verdim.

Beria başka bir soru sormadığı için, Mediha tatlı bir kahkaha ile ilâve etti:

— Hattâ bu yüzden İstanbuldan derhal ayrılmak lüzumunu hissetti.

Beria tamamiyle bitkin bir halde düşer gibi koltuğa oturdu. İstanbul dönerken, ne ümitler beslemişti. Halbuki üzerine öfke ile su dökererek söndürdüğü bu ocakta nasıl olur da sıcak kül bulabilirdi.

Mediha, genç kadının yanına oturdu:

(Devamı var.)

Ziraat ve Maarif Vekillerinin tetkikleri

Kırşehir, 1 (A.A.) — Ziraat Vekili Muhlis Erkmen dün şehrimize gelmiştir.

Muhlis Erkmen şehrimizin görülecek yerlerini gezdikten sonra dün gece şereflerine halkevinde verilen temsilde bulunmuşlardır.

Ziraat Vekili şehrimize gelirken Kaman nahiye merkezinde köylülerle temasta bulunmuş ve bu münakanın durumu ve ziraat işleri üzerine kendileriyle görüşmüştür.

Mucur, 1 (A.A.) — Bu sabah Kırşehirden ayrılan Ziraat Vekili Muhlis Erkmen yanında valimiz ve ziraat müdürü olduğu halde buraya gelmiş ve halk ile temasta bulunmuştur. Vekil şerefine Kırşehir avcılar klübü tarafından "Mucur bağlarında bir öğle ziyafeti" verilmiştir.

İzmir, 1 (A.A.) — Maarif Vekili Hasan Ali Yücel refakatinde vali Fuat Tuksal ve maarif erkânı olduğu halde Kızılçulludaki köy enstitüsünü ve öğretmen kursunu gezmiş ve tetkikatta bulunmuştur. Vekil enstitüde sınıfları atölyeleri, yatakhaneleri ve talebe tarafından yeni inşa edilen pavyonları gezmiş ve talebe ile görüşmüştür.

Hasan Ali Yücel dün akşam Fuar gazinosunda parti tarafından şerefine verilen ziyafette hazır bulunmuştur.

Baltık memleketlerinin askerleri Rus üniforması giyecek

Kopenhag, 1 (A.A.) Stefani.

"Berlingske Tidend", gazetesinin Stokholm muhabiri, üç Baltık memleketi ordularının Sovyet ihraç kuvvetlerine ithah ettiğini ve bunların Rus üniformasını taşıyacaklarını yazmaktadır.

Çeviren: Suat Derviş - 12 -

— Mis Lamort müstesna olmak şartıyla, kocanızı takip ettirdiğinize göre, eğer Londra haricinde bu lüştüğü kadından başka bir kadına da münasebeti var ise, bu kadının muhakkak evinizin içinde olması icabediyor. Böyle değil mi?

— Evet, Ben...

— Niçin sustunuz Mistery Brunton sözünüzü ikmal ediniz.

— İkmal edilecek bir sözüm yok. Kocamı takip ettirdiğimi itiraf ediyorum.

— Böyle olduğuna göre, eğer zevcinizin başka bir münasebeti olsaydı bunu da öğrenecektiniz. Demek böyle bir kadın varsa, bu kadının muhakkak evin içindeki kadınlardan biridir.

— Her halde.

— Beni affediniz Mistery Brunton fakat devam etmek mecburiyetindeyim. Böyle bir münasebeti kabul edecek olursak, bu kadının kim olduğunu araştırmak icabeder. Bu kadının kim olabileceğini zannedersiniz?

— Mistery Brunton sualimi anlادمız mı?

— Pek iyi anladım. Fakat buna cevap veremiyecğimden korkuyorum.

— Hiç bir farazyede bulunamaz mısınız?

— Bu sualinize cevap veremem.

— Pekâlâ. Bir iki sualden sonra şimdilik bu müellim isticvabı bitireceğim. Şahitlerden biri, kocanız ölmeden evvel oğlu ile arasında bir münakaşa olduğunu söyledi. Bunu siz de işittiniz değil mi?

— Evet.

— Bu münakaşanın sebebini biliyor musunuz?

— Evet.

— Bildiğiniz şeyleri anlatır mısınız?

— Sabah erkenden oğlum odama gelerek babasıyla bir şey görüşmek istediğini, fakat red cevabı alacağından korktuğu için buna cesaret edemediğini söyledi. Çok sinirli idi. Kendisini teskin etmeğe çalıştım. Ve onun yerine bu husus-

ta zevcimle ben konuşayım dedim. Fakat buna razı olmadı. Biraz sinirli ve ateşli olmasına rağmen Adrian çocukluğundan beri dürüsttür. Babasıyla oğlunun münakaşasının her zamankinden daha şiddetli olmuş olduğunu zannediyorum. Çünkü oğlum çok sinirli idi. Ve istediği şeyin reddedileceğinden çok korkuyordu.

— Bu münakaşanın sebebini mahkeme huzurunda anlatır mısınız?

— Evet. Esasını söyleyebilirim. Sıra geldiği zaman şahadete çağırınca, meselenin tafsilâtını oğlum kendi verebilir. Oğlum genç bir kadına çok aşık. Bu kadını nişanlamak istiyor ve babasının buna razı olmayacağından korkuyordu.

— Demek korktuğu şey vaki olmuşken babasıyla arasında bildiğimiz şu münakaşa çıkmış.

— Evet. Adrian babasıyla görüşmek için fena bir gün intihap etmişti. Beyhude yere bu meseleyi açmak için başka bir gün beklemesini kendisine söylemişim.

— Mistery Brunton siz kendi hesabınıza oğlunuzun intihabını tasvip ediyor muydunuz?

— Ben bu genç kadını henüz tanımıyadım. Fakat oğlumun iyi tanıtıldığı için intihap etmiş olduğu

kadının iyi bir kadın olduğundan şüphem bile yoktur.

— Anlıyorum. Ümit ederim ki Mister Adrien Brunton bu hususta bize daha muvafık izah verebilecektir. Bir şey daha soracağım: Pederile olan münakaşanın akabinde oğlunuzu gördünüz mü?

— Hayır kendisini ancak iki saat sonra gördüm.

— Halinde bir fevkalâdelik var mı idi?

— Çok üzüntü ve heyecan içinde idi. Bu da pek tabiidir. Kendisini teselliye uğraştım. Birkaç gün bu işi bırakmasını tavsiye ettim. Babasının hiddeti geçtikten sonra kendim gidip bu iş için onunla konuşacağımı oğluma vaadettim.

— Bu sözleriniz onu teskin edebildi mi?

— Evet.

— Peder hakkında olan hiddeti azalmışa benziyor mu idi?

— Bilmiyorum. Bu hususta konuşmadık. Başka şeylerden bahsettik.

— Kocam fena yürekli bir adam değildi. Herkesle iyi geçinmesini severdi. Başkalarını kederlendirmekten nefret ederdi. Vakıta insan kalbini kırarak hareketlerde bulunduğu nadir şeylerden değildi ama, buna pek çabuk nadim olur

ve gönül almak isterdi.

— Ya Mister Adrien Brunton babasına karşı nasıl davrandı.

— Oğlum çok gençtir... Vakıta babasının sözlerine cevap vermedi ama bunda haklı idi.

— Biraz evvel şahitlerden biri baba ile kızının arasında bir münakaşa olduğunu söyledi. Siz böyle bir kavga olduğunu biliyor muydunuz?

— Hayır.

— Kocanız yahut kızınız bu hususta size hiç bir şey söylemediler mi?

— Katiyyen.

— Babası öldükten sonra da Mistery Bayford bir şey anlatmadı mı?

— Hayır. Hiç bir şey.

— Son bir soru daha: Mistery Brunton, bütün bu münakaşalardan başka, hususî işlerinde acaba zevcinizin canını sıkacak bir şey olmuş mu idi?

— Böyle bir şeyden haberi yok.

— Son gününde hiç bir fevkalâdelik yok mu idi?

— Katiyyen yoktu.

— Oğun değilse bile, şu son bir ay zarfında hiç bir değişiklik sezmediniz mi?

— Hayır.

— Çok teşekkür ederim Mistery Brunton. Şimdilik soracak bir sual

lim yoktur. Ümit ederim ki jüri de benim fikrimdedir. Mösyöler ne fikirderiniz?.. Çok âlâ. Gidebilirsiniz.

— Şimdi Adrian Brunton'u çağırınız.

— 7 —

ADRIAN BRUNTON

— İsmizin, soyadınız?

— Adrian Brunton.

— Doğruyu söyleyeceğinize yemin eder misiniz?

— Bu bir emir midir?

— Hayır Mister Brunton. Siz buna mecbur edemeyiz. Fakat böyle yapmanızı bilhassa tavsiye ederim.

— Niçin?

— Ne dediniz?

— Niçin? dedim.

— Mister Brunton burada mahkeme huzurunda, aksi sözler söylemek için çağırılmadım. Şimdi yemin etmek istemediğinize ve şahadetinizi yemin etmeden yapacağımı hükmedelim?

— Hayır.

— Mister Brunton hareketinizden maatteessüf bir şey anlamıyorum.

(Devamı var.)

Himaye ve teşvik bekliyen bir sanat

Eyüp oyuncakçılarını iş verecek hale getirmek için vakit kaybetmemeli

İstanbulun hemen her semtinin bir güzellik ve bir hususiyeti vardır. Fakat bu hususiyetlerin çoğu modası geçmiş çağlara ait olduğu için artık şehirli bu hususiyetlerle alakadar olmuyor ve unutuyor. Beykozun cevizi, mevsim başlangıcında vapur iskelelerinde ve tren istasyonlarında birkaç gün satılır. O kadar. Bu ceviz için Beykoza giden bulunmadığı gibi, bu semtin meşhur "paça", larını hatırlayanlar bile yoktur.

Bu semtlerin hususiyetlerini ayrı ayrı ve uzun uzun anlatılacak değil. Eyüp ve oyuncaklardan bahsetmek istiyoruz. "Eyüp kaymaklar", bahsizin haricindedir. Çünkü ya kaymakçılarda eski nefasete riayet etmemeleri, yahut artık her adımda bir pastahaneler, sütçü ve muhallebi dükkânları varken oraya kimsenin rağbet etmemesi yüzünden Eyübün kaymak şöhreti de tarihe karıştı.

Oyuncakçı gelince: İşte daima yaşamayı, daha doğrusu yaşatılmasını istemeyen bir zanaat.

Tesadüfen yolum düştü. Dükkânların acınacak halini, oyuncakların iptidai manzarasını görüncem:

— Ölmeğe mahkûm imiş.. diye söylendim.

Genç tesadüf bana bir oyuncakçının derlerini dinlemek fırsatını verdi. Hükmümde yanıldım. Anladığım için bu satırları yazmayı bir vicdan borcu sayıyorum.

Oyuncakçı manalı manalı gülmüştü. İçi dolgunmuş, söyledi. Söyledi ve söyledi. Not edebildiğim ve aklımda kalanlar şunlardır, diyor ki:

— Bizim çocukluğumuzun oyuncakları şimdi zevksiz geliyor. Öyle olsun. Hoş çocuğa verilecek bir oyuncak zevkisi ile zevksizini o değil, biz büyükler ayırt ediyoruz. "Aman diyoruz, bu tahta oyuncak da çocuğa verilir mi imiş!.. Verilse ne olur. Bizim oyuncaklar da cicili bicili.. Renkli, çeşitli.. Çocuklar pekâlâ onlarla oynar, eğlenirler.. Ama biz ayak diremiyoruz.

— Doğru.. Bu oyuncaklar dedelerimizin oynadıkları şeyler.. Modaları geçti artık, diyoruz. Diyoruz ama bizim altın bilezik elimizde.. Sanatımız oyuncakçılık.. Ne cins istenirse yaparız. Japonyadan bilmem Avrupanın neresinden gelen oyuncakları yapmak bizim için oyuncaktan

bir iş.. Lâkin kime anlatalım. Tüccar sandık oyuncakları gümrükten çıkardı mı, bir hafta sonra her yere, Anadolu'nun en ücra yerlerine kadar dağıttır. Bundan sonra gel de oyuncak yap.. Eyüp oyuncakçılarının çoğu bunları görüp ağlaya ağlaya tezgâhlarını söktüler. Şimdi Avrupa kazan gibi kayıyor. Fabrikalar silah yapmaktan baş kaldıramıyorlar. Oyuncakçı unuttular. Harpten sonra da bir müddet bu işe sarılmayacaklar galiba.. Bizim için iyi bir fırsat.

— İyi ya dedim, istikbaliniz parlak..

— Yok bayım.. öyle değil.. Düğün, yuvarlanan bir adamı kolundan tutup kaldırmak lâzım. Biz senelerdir yere serilmiş bir halde idik. Şimdi kolumuzdan tutacak birini bekliyoruz.

— Yani ne istiyorsunuz?

— Himaye ve teşvik.. Biz kendimize güveniyoruz. Ne istenirse yaparız. Yalnız büyük iş için büyük sermaye lâzım. Bunu ancak hükümet yardımı ile yapmak mümkündür..

Eyüp oyuncakçısının fikirleri ne derece doğrudur ve ne derece kabili tatbiktir. Bunun münakaşasını yapacak değiliz. Her halde üzerinde durulacak bir meseledir ve memleketimiz sanayinde bir beşluktur.

Harekete geçilsen, muvaffak olınmak için hiç bir sebep yoktur. Fazla olarak imkânlar mevcuttur.

Bu arada tarihe karışmak üzere olan ve sadece himayesizlik yüzünden mütehasıs ustaları da tarihe karışacağı şüphesiz bulunan daha birçok küçük el ve tezgâh sanatları vardır. Zaman zaman himaye göreceklere mevzuu bahsolan bu gibi sanatkarları da himaye etmek bir memleket borcudur.

N. A.

— Ben ölürsem ne yapardın?
— Aman sakın.. Ölümlerden çok korkardım!

Dünkü yelken müsabakaları

Üç gündüberi devam eden İstanbul yelken şampiyonası dün neticelenmiştir. Beş deniz mili üzerinden, Moda koyunda yapılan bu yarışlara bu sene, geçen yıllara nazaran daha fazla tekne iştirak etmiştir. İki tekne yarış terketmiş ve altı tekne müsabakayı bitirmiştir. Neticede:

- 1 — Mahmut (G.S.) 1.5
- 2 — Burhan (G.S.)
- 3 — Feyyaz (Demirspor)

Umumi tasnifte Burhan bir birincilik, iki ikincilikle İstanbul birincisi, Mahmut bir ibincilik, bir ikincilik, bir üçüncülükle İstanbul ikincisi, Nedim (G.S.) bir ikincilik, iki dördüncülükle Feyyaz bir birincilik, bir üçüncülükle kazanmıştır.

Bu suretle körek ve yüzmede kaybeden Galatasaraylılar yelkeninde İstanbul şampiyonluğunu kazanmışlardır.

Galatasaray - Beykoz Arasında dün Beykozda yapılan maç

Dün Beykoz çayırında, 22 Eylülde başlayacak lük maçlarına hazırlık olmak üzere Galatasarayla Beykoz takımları arasında futbol maçları yapılmıştır.

İlk müsabaka takımların genç ekipleri arasında cereyan etmiş, neticede Galatasaray küçükleri 2 - 1 galip gelmişlerdir.

İkinci müsabaka B takımları arasında cereyan etmiştir. Bu müsabaka da Galatasaraylıların 2 - 0 galebesiyle neticelenmiştir.

Günün son ve ehemmiyetli maçı, sahayı çeviren üçüne yakın seyirci önünde birinci takımlar arasında yapılmıştır.

Her iki takım da ellerindeki en kuvvetli elemanlarla sahada yer almış bulunuyorlardı. Birinci devre mütevacin cereyan etmişse de 2 - 0 Galatasaray lehine neticelenmiştir.

İkinci devrede Galatasaray bir gol daha yaparak vaziyeti 3 - 0 yapmıştır. Fakat oyunun neticesi 15 dakika kala birdenbire açılan Beykozluar üstüste yaptıkları 3 golle maçı 3 - 3 berabere bitirmeye muvaffak olmuşlardır.

Galatasaray takımında henüz İzmirden dönmemiş olan bek Adnanla santrahaf Enver yoktu.

Sehic hayatı

Siz söyleyin: Hangisine sinirleneyim?

Sinirleniyorum.. Yaz geçmemiş olsaydı, havalardandırdı derdim. Fakat hayır bu mevsim işi değil. İstanbulunun tabii hali bu.. Bu şehirde yaşayıp da sinirlenmemek ne mümkün..

Hem nasıl sinirlenmiyeyim; günlük hayatımızda rastladığımız türlü saçmalıklara göz yummam ya!.. Göz yumamayınca da sinirlenirim işte..

Hangisine sinirlenmiyeyim ki? Kazıklayamadığı müşterisini:

— "Hanım sen bu malı yiye mezsün.. Bunu benim dişin kesmez.."

Diye tahkir eden esnafa mı?

Yoksa polis noktasının önünde yere tüküren pis vatandaşın seyreten memura mı?

— Herhalde kusuraat hesaplarını bilmedikleri için olacak — on paraları iade etmemeye âdet edinmiş olan tramvay biletçileri ne mi?

Bir Hintli fakir sabır ve tahammülü ile birkaç kere yıkıla yapıla nihayet inşaatı sona ermiş olan beton Eminönü meydanının hem yanbaşındaki Gül bahçesinde deve dikenini gibi kalacak olan muvakkat tahta köprüünün kaldırılmaması hakkındaki Prostun dahiyanne plânına mı?

Yoksa, içinde 3000 kişinin çalıştığı bir müessesenin karşısındaki çayıra üç kişi alacak büyük lükte — sözüme ona — bir sıgınak yapıp, üzerine de iftiharla: "Nümune sıgınak", diye yazılmasına mı?

Bilet kesmemek veya ütülenmiş biletleri tekrar tekrar kullanmak suretile vergi kaçakçılığı yapmağı ihtiyat edinmiş olan Keresteciler - Eyüp hattı otobüsçüleriyle, her gün iki sivil memur yollamp mücadele edileceğine, genişlikleri üç, nihayet dört metreyi geçmeyen bu daracık yollarda, Taksim - Beşiktaş hattındaki büyük otobüsleri işletmeğe kalkmakla, kendi geçemediği yerde arkasına kabak

bağlayan fare hikâyesine dönen belediye mi?

Odunun çekisi dört yüz kuruşa satıldığı devirde 435 kuruş narh koyanlara mı?

Yolları tıkayan ve küçük tabancalarından tanıdıkları zabıta belediye memurlarının önünde muttasıl hicret edip başka bir sokağa kamp kuran seyyar satıcıların hilelerine bir çare bulunamayışına mı?

Binbir külfete katlanarak, büyük masraflar ihtiyar olunarak yapılan Gazi köprüsünden hâlâ Galata köprüsünün kalabalığını azaltacak şekilde istifade olunamayışına mı?

Kırtasiyecilikle mücadele olunduğu bir zamanda, şehrin pisliğini bir tarafa bırakıp çöpün tarifini isteyenlere mi? Yoksa bunlara: "Çevir de başını şehre bak..", diyebilecekleri yerde, "Çık, mıyacak işi komisyona havale et", sözünü unutup, çöpün tarifini hukuk işlerine havale edenlere mi?

Ders yılı geldiği halde, tahsillerini yarım bırakıp Avrupadan dönen talebelerimizin vaziyetlerinin ne olacağını tayin etmeyenlere mi?

İstanbulu imar ve güzelleştirme işine dört elle sarılanların birçok meydanlar açıp, gazinolar yaptırırken, Avrupadan kara yoluyla gelenlerin ilk plânında: "İşte İstanbul dedikleri benim..", diye yüzlerine sırta Ahırkapıdaki tenekte mahallesini görmeyişlerine mi?

Umum müdürlere, başmüdürlere, şu, veya bu müdürlere mesken verilirken, kazançları kırk lirası geçmeyen vatandaşlara da bedeli taksitle ödenmek şartıyla evler yapılacağı hakkında her sene yapılan ve tazelenen havadislerin "yem borusundan, ileri gitmeyişine mi?

Bunaltıcı temmuz sıcaklarında çoluğuyla, çocuğuyla, anasile, ablasile, hamminesile, dadasile, komşusile, ahbabile, akrabaşile birlikte daha bir hafta evvelinden hazırlanıp, helva, börek, dolma, sığır, yaprak ellerinde sepetler, çantalar, sırahiler, mangallar hattâ çocuk çukalları ile Floraya gidip akşama kadar sözüme ona safa ettikten, sardalya kutusunu andran trenle yorgun argın şehre dönüp: "Bugün eğlen-dim..", diye övünenlere mi?

Yoksa pazar günü birayrı biraz fazla kaçırıp geceleyin eve dönerken köşe başlarından birer küçük ırmağ salanlara mı?

Şehrin şurasına burasına ağ germiş olan veresiyci müesseselerinin her zaman için yontacak yeni sadfıller buluşlarına mı?

Krymetli bir belediyeçimiz, ilk defa sahneye çıkan Türk kadınının himayesi için candan bir alaka gösterirken, jübile mütehasısr sanat kodamanlarımızın salaş sahne üzerinde eski vaveylâya devam edişlerine mi?

Siz söyleyin bunların hangisine sinirleneyim?

Muzaffer ACAR

Küçük Hikâye:

Bir garip adam

Yazan: Kenan Hulûsi

(Dünkü hikâyeden devam)

— Sen paradan konuşma, dedi. Muhtar Akbabanın taşından bile çıkarır parayı.. Hadî Allahasmarladık.. Serin bir rüzgâr esti. Kâtip yuvarlanan bir taş gibi patkadan uzaklaştı.

Yusuf, onu gözleriyle takip ediyordu. Bir gece kusu hemen arkasından uçuştı. Sert kanatlarla kâtipin neredeyse omuzlarını delip geçecekti.

Bir gecekuşu!

Yusuf birdenbire etrafına baktı. Korunun ara sıra parlak ve daima esmer loşluğu ötede beride yer yer lekelenmişti. Yapraklar arasına saklanmış binlerce ses kulaklarına bir şey fısıldar gibi oldu: "Yusuf senin ölümün bir ağaçtan olacak; Yusuf.. Senin ölümün.., Yusuf, masanın üzerinde duran silâhları bırakarak, kulübünün açık kapısına elini dokundurmaksızın kâtipin arkasından gitmek istedi. Koştu ve bağırdı. Tıpkı bir keçi gibi bağırıyordu. Bir kuş yeniden öttü. Fakat kâtip sesini duymadı. Yusuf:

— Vehim.. dedi, hiç bir şey yok..

Ve kâtipin yorganda hafif ılıklığı hissettiği zaman söylediklerini hatırladı. Günün parlak güneşi aklıma geldi. Geri döndü. Silâhlar oradaydı. Masa üzerinde.. birisi küflenmiş, fakat birisi yepyeni! Havaya doğru kaldırdı. Madeni bir ses ağaç yapraklarını yırtarak geçti. Bir ilâ dal çatırdayarak düştü. Fısıltılar yapraklar arasında hâlâ devam ediyordu: "Yusuf, senin ölümün.."

Yusuf sabahleyin uyanacağı zaman gün ormanda yeni sökmek üzereydi. Kapının önüne çıktı. Gözlerine çarpan ışıklar onları aldı, ağaç yaprakları arasındaki kuşlara doğru götürdü. Kuşlar.. Akbabayı sabahleyin onlar uyandırır.. Ama kısım da.. Kendine bir kahve pişirdi. Korunun arasından kulübeyi yalıtıyarak geçip giden suda yüzünü ve ayaklarını yıkadı. Fakat sular akıyor, âdeta konuşuyordu: "Yusuf, senin ölümün; Yusuf.. Bir ağaçtan.."

Yusuf koruyu bıraktı; ve köye doğru koştu.

Akbabada Yusufu muhtar karşıladı. Öküzlerini ahırdan daha yeni çıkarıyordu:

— Yusuf, dedi: sakın yabancılarda mı çatıştın!..

Yusuf birdenbire coştı:

— Muhtar, dedi; bir daha koruya dönecek olursam beni ölmüş bulacaksınız orada.. Bütün ağaçlar benimle konuşuyor; Yusuf, diyorlar, senin ölümün..

— Bir sihirbaz seni çarpmış gibi konuşuyorsun Yusuf.. Halbuki bütün köy seni akıllı tanır.. Ama sen bilirsün.. Ömerlinin uyuz köpeklerini getirecek kamyon şimdi neredeyse gelir.. Şi-

VAKIT

Gazetede çıkan bütün yazı ve resimlerin bükümü mahfuzdur

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155
3 aylık	280	425
6 aylık	475	820
1 yıllık	900	1800

Tarifenin Balkan Birliği için ayda 50 kuruş düşüldü. Posta birliğine girmiş yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zamm edilmiştir.

Abone kayımlarını bildiren mektup ve telgraf ücretini abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Türkiyenin her posta merkezinde VAKIT'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 Krş.

İLAN ÜCRETLERİ

Ticaret ilanlarının santim - satırı sonradan itibaren ilân sayfaında 40, 10 sayfaında 50 kuruş, dördüncü sayfada 1; ikinci ve üçüncüde 2; birincide 4; başlık yan kesmece 7 dir.

Büyük; çok devamlı, kişisel renkli ilân verenlere ayrı ayrı indirmeler yapılır. Resmî ilânların santim satırı 40 kuruştur.

Tica-i Mahiyette (İmriyan Küçük İlanlar

Bir defa 30; iki defası 50; üç defası 65; dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası bedavadır. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Vakit hem doğrudan doğruya kendi idare yerinde, hem Ankara caddesinde Orhanbey hanında KE. MALEDDİN İREN İlan Bürosu ile kabul eder. (Büroanın telefonu: 20335).

Sinema ve tiyatrolar

E. Sadi Tek Tiyatrosu

Bu gece Taksim Altıtepe bahçesinde: (Bir İzdüvâç Komedi)

Raşit Rıza Tiyatrosu

2 Eylül Pazartesi akşamı Beşiktaş Haşimbey alle bahçesinde: "Afacan.."

Beyoğlu Halk Sineması

3 Film Birden: 1 — Zafer Ordusu. 2 — Şeyh Ahmet. 3 — Yeraltı Esrarı

Fransızca ders

Orta mektep ve iliselerde ikhate kalanlara ve Fransızcasını herlefmek isteyenlere müsait şerâitle Fransızca ders verilir.

Arzu edenler Vakit matbaasında, "Fransızca Öğretmeni" ismine şifahen veya tahriren müracaat edebilirler.

Bir garip adam

— Baş tarafı 5 incede —

suf. garip bir şekilde şimdi koruya bağlı olduğunu duyuyordu. Daha doğrusu rüyasında kendisini ağaçlara asılmış, dili bir kârış dışarıda, mosmor görüyor; birdenbire uyanıp, silâhı elinde, kulübenin penceresinde camı açarak, parmakları tetikte saatlerce bekliyordu. Kim gelecekti? Ve gün doğar doğmaz dışarı çıkan Yusuf, ağaçları birer birer doluyor; kendisini dallarına asılmış gördüğü ağacı arıyordu.

Günler vardı ki öküz arabaları korunun yanından geçen köylüler uzaktan uzağa balta sesleri işitiyorlar, korkuyorlardı. Belki de ağaçlarda bile kuşlar uçamaz; yapraklar arasında rüz, gâr esemez olmuştur. Akbabaları, sabahları hiç bir şey uyanırmıyor; köylüler kahvenin önünde yalnız Yusufu konuşuyorlardı. Yusufun bir haftadanberi Akbabaya indiği yoktu. Fakat bir gün birdenbire elinde bir balta yahut arkasında sürüklediği koca bir meşe ağacıyla, kan ve ter içinde, yol başından gözükceğini bekliyorlardı. Belki de Akbabanın bütün ağaçlarını birer birer dolayarak, rüyasında asılmış olduğu ağacı arıyacak, sonra hiç birini bulamadığı zaman, ne bir bıçak, ne de bir tüfek sesine aldırış etmiyerek bütün ağaçları birer birer kesip devirecekti. daha tuhaftı, ne muhtar ne kâtip, ne de köylüler Yusufu el uzatamayacaklardı. Onun için olacak ki muhtar yanına aldığı bir jandarmayla bir sabah Yusufu bulmak mecburiyetini hissetti.

İlk dakikalarda tıpkı Yusufun bir zamanlar hissettiği gibi muhtarın gözlerine esmer bir loşluktan başka koruda hiç bir şey takılmamıştı. Sonra birdenbire rüzgârın estiğini duydu; ve sanki yüz binlerce böcek, ağaç yapraklarını dişlerinin arasında kır kır yapıyorlardı. Kulübenin kapısı açıktı; iki silâh, ikisi de masanın üzerinde duruyordu.

Muhtar:

— Yusuf! diye seslendi; Yusuf hey!..

Bir kuş uçu; ve kulübenin tek kanatlı penceresi rüzgârla gidip geldi. Jandarma masa üzerine bırakılmış iki silâhla oynuyordu. Göz göze geldiler. Kulübenin önünde üç dört ağaç yerde yatıyordu. Kökleri topraktan iyice çıkarılmış; dalları kesilmişti. Muhtar bir kere daha seslendi. Jandarma:

— Muhtar, dedi; kimmiş o çingene karısı..

Muhtar başını salladı; ve aynı dakikalarda jandarma birdenbire silâhına el atmıştı. Yusuf, elinde bir balta, meşe ağaçlarına baka baka geliyordu. Ara sıra dalları yokluyor; kendi kendine düşünüyordu: "— Yusuf, senin ölümün..". Muhtar görünce birdenbire kaçmak istedi; sonra geriye döndü; küfretti; yere yıkıldı; ve ağladı.

Jandarma:

— Sarhoş, dedi; ne yaptığını bilmiyor muhtar..

Aksama doğru Yusufu bir öküz arabasına bağlayarak Akbabaya getirdiler. Köyün bütün kapıları kapanmıştı. Kâtipin samanlığında sarhoş Yusufu bir köşeye attılar. Yalnız iş bununa kalmadı. İlk günler samanlıkta yatıp kalkan Yusuf üç gün sonra birdenbire yok oldu. Bir hafta sonra koruya gidenler bir ağaç dalında ölü buldular.

Meclis-i Meb'usân
1293—1877

Hakkı Tarık Us

İlk Devrenin müzakereleri:

400 büyük sahitlik bir kitab.
Her kitabcıda bulunur

Sahibi: ASİM US
Basıldığı yer: VAKIT Matbaası
Umum neşriyatı idare eden:
Refik Ahmet Senemil

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası

Kuruluş Tarihi: 1888

Sermavesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve Aians adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 Lira İkramiye Veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	500	"	2.000	"
4	250	"	1.000	"
40	100	"	4.000	"
100	50	"	5.000	"
120	40	"	4.800	"
160	20	"	3.200	"

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kur'alar senede 4 defa: 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Devlet Denizyolları İşletme umum müdürlüğü ilânları

2 Eylül'den 9 Eylül'e kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rihimlar

Karadeniz hattına — Salı 12 de (Aksu), Perşembe 12 de (Ege) ve Pazar 16 da (Ankara), Galata Rihimından.

Bartın hattına — Salı 18 de (Anafarta), Cumartesi 18 de (Uigen), Sirkeci rihimından.

(NOT: (Anafarta Vapuru İneboluya kadar gidecektir.)

İzmit hattına — Salı, Perşembe ve Pazar 9.30 da (Uğur), Tophane rihimından.

Mudanya hattına — Pazartesi 13, Salı 9.50, Çarşamba, Perşembe ve Cuma 16 da ve Pazar 8.15 de (Marakaz). Ayrıca Cumartesi 14 de ve Pazar 19 da (Sus), Galata rihimından.

Bandırma hattına — Pazartesi, Salı, Çarşamba ve Cuma 8.15 de (Sus), Galata rihimından. Ayrıca Çarşamba 20 de ve Cumartesi 20 de (Konya), Tophane rihimından.

Karabiga hattına — Salı ve Cuma 19 da (Seyyar), Tophane rihimından.

İnöz hattına — Pazar 9 da (Bartın), Tophane rihimından.

Ayvalık hattına — Çarşamba 15 de (Bursa), Cumartesi 15 de (Mersin), Sirkeci rihimından.

(NOT: Cumartesi postası İzmir kadar gidecektir.)

İzmir sürat hattına — Salı 11 de (Kadeş) ve Pazar 11 de (İzmir), Galata rihimından.

İzmir ilâve postası — Perşembe 13 de (Trhan), Galata rihimından. (8036)

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata Baş Acenteliği — Galata Rihimı, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında.	42382
Galata Şube Acenteliği — Galata rihimı, Mıntaka Liman Reisiği binası altında.	40133
Sirkeci Şube Acenteliği — Sirkeci, Yolcu Salonu.	22740

Gerede Belediye Riyasetinden :

Şehri yüz lira ücretli belediye elektrik santrali lokomobil makinistliği ve elektrik fen memurluğu müşahididir. Taliplerin vesikalarla Gerede belediye sine müracaatları.

(8052)

Bayanlarımızı aylık üzüntülerinden
Kurtaran gayet sıhhi ufak, yumuşak ve en ince elbiseler altında belli olmıyan

Femil ve Bağlı

Yeni ambalaj ve daha mütakâmil bir şekilde 8 lik ve 12 lik kutularda yeniden piyasaya çıkmıştır. Bütün eczanelerde, Tuhafiye ve Parfümeri mağazalarında ve kadın berberlerinde hizmetlerine hazır olduğunu arz ederiz.

KININ FİYATLARI Türkiye Kızılay Cemiyeti Umumî Merkezinden :

Harp vaziyeti dolayısıyla kinin maliyet fiyatlarında hasıl olan değişiklikten kinin ve müstekkatinin 1 Eylül 1940 tarihinden itibaren fiyatlarının artırılması zarureti hasıl olmuştur.

Bu hususta fazla malûmat almak isteyen alâkadarların İstanbul'da Kızılay Deposu Direktörlüğüne ve Ankara'da Umumi Merkezimize müracaatları rica olunur.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedelli (1164) lira olan 1100 Kg. Briket Manganez 400 Kg. Briket Silisyum, 200 Kg. Briket Fosfor ve 280 Kg. Briket Krom, teahhüdün ifa etmeyen müteahhit nam ve hesabına olarak (6.9.1940) Cuma günü saat (11) on birde Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (87) lira (30) kuruşluk muvakkat teminat kanununun tayin ettiği vesâlikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyonca müracaatları lazımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyon parasız olarak dağıtılmaktadır.

(7579)

İstanbul Belediyesi İlânları

Motörlü ve motörsüz resmi nakil vasıtaları için yaptırılacak numaralı plakaları açık eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 1472 lira ve ilk teminatı 110 lira 40 kuruştur. Şartname zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminden görülecektir.

İhale 9/9/40 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve 940 yılma ait Ticaret Odası vesikaları ile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümeninde bulunmaları.

(7739)

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cumhuriyeti ile münâkıt mukavelenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi : 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi : 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde

PARIS, MARSILVA ve NİS'de
LONDRA ve MANÇESTER'de
MISIR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN
ve MAVERAVI ERDÜN'de

Merkez ve Şubeleri

VUGOSLAVVA, RUMANVA, YUNANİSTAN, SURİYE, LÜBNAN

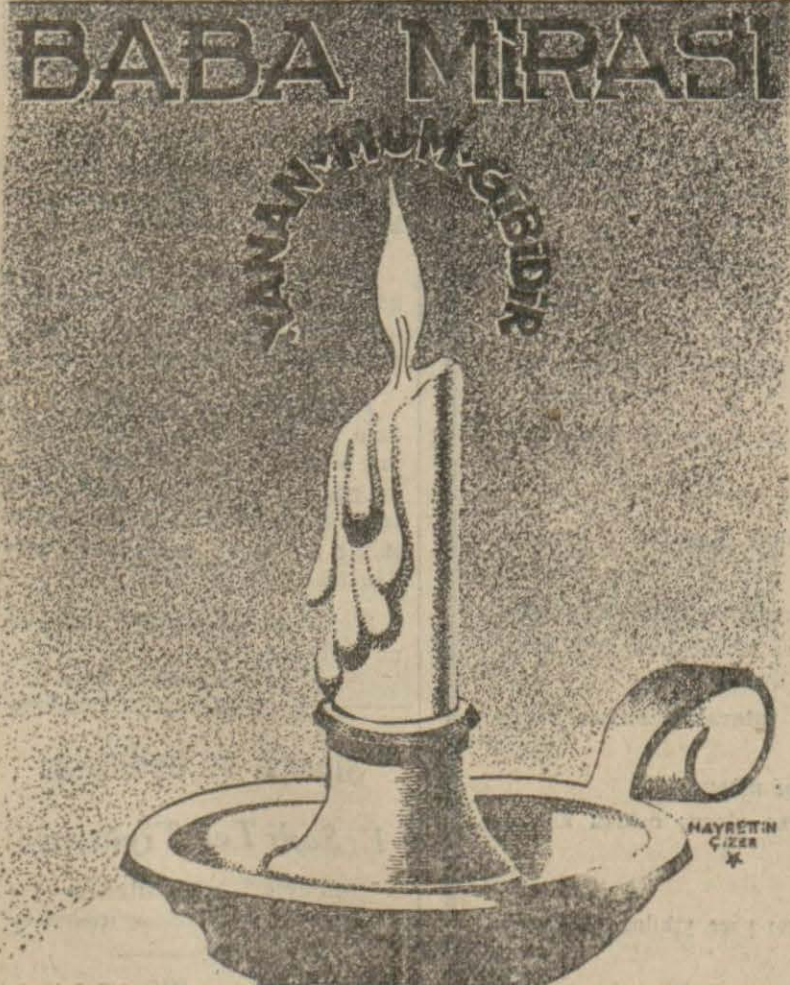
Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Hesabı car. ve mevduat hesapları küşadı
Ticari krediler ve vesaklı krediler küşadı
Türkiye ve Ecnabi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu,
Borsa emirleri,
Esham ve tahvilât, alim ve emtia üzerine avans,
Senedat tahsilâtı de saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık
Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartlarına (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

KENDİN BİRİKTİR

1940 İKRAMIYELERİ

T. İş Bankası

1940 Küçük Cari

Hesaplar

İkramiye Plânı

1 adet 2000 lira	=	2.000.—	lira
8 . 1000 .	=	8.000.—	"
8 . 500 .	=	4.000.—	"
12 . 250 .	=	3.000.—	"
40 . 100 .	=	4.000.—	"
75 . 50 .	=	3.750.—	"
210 . 25 .	=	5.250.—	"

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkincitesirin tarihlerinde vamlı

VAKIT matbaası Kitap kısmını yeniden tanzim edip açmıştır

Kitap, mecmua, gazete basar.
Tâbiler namına dizâi işleri alır.